

SKUPŠČINSKE DELEGATSKE INFORMACIJE

Št. 3 · Leto XII, · 26. februar 1991

SKUPŠČINA OBČINE KRŠKO

Komisija za odlikovanja in občinska priznanja

objavlja na podlagi 15. in 16. člena pravilnika o izvajanju odloka o občinskih priznanjih

RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJ OBČINE KRŠKO ZA LETO 1991

1. Občinska skupščina podeljuje posameznikom, samoupravnim organizacijam in skupnostim ter njihovim organom, skupinam in drugim organizacijam ter enotam oboroženih sil SFRJ naslednja občinska PRIZNANJA:

a) **VELIKI ZNAK OBČINE KRŠKO** — za življenjsko delo in za izredne dosežke na področju družbenega in ekonomskega razvoja občine.

b) **ZNAK OBČINE KRŠKO** se podeljuje za dosežene uspehe pri delu ali za dejanja, ki v občini zaslužijo splošno priznanje ali imajo poseben pomen za družbeni in gospodarski razvoj občine.

c) **PRIZNANJE OBČINE KRŠKO** se podeljuje v primerih, ko niso izpolnjeni pogoji za podelitev ZNAKA občine, pa je družbeno priznanje utemeljeno.

2. Predlog lahko dajo: občinska skupščina in njeni organi ter delovna telesa, podjetja, krajevne in interesne skupnosti, enote NOV Jugoslavije in oboroženih sil SFRJ ter druge organizacije in skupnosti. Pobudo lahko dajo tem organom, organizacijam in skupnostim tudi delovni ljudje in občani.

3. V predlogu mora biti navedena vrsta priznanj, za katero se predlaga z obrazložitvijo in navedbo podatkov o predlaganem kandidatu, iz katerih je moč nesporno ugotoviti utemeljenost predloga.

4. Predloge je treba poslati Komisiji za odlikovanja in občinska priznanja Skupščine občine Krško najkasneje **do 31. MARCA 1991**.

Natalija Repec državna prvakinja!

Po skoraj 25 letih ima krški Celulozar spet državnega prvaka v članski konkurenci — Sergeja Gradišek tretja

Na državnem prvenstvu v absolutni konkurenci, ki je bilo od 22. do 24. februarja v Ljubljani, je Natalija Repec osvojila naslov članske državne prvakinje v disciplini 200 m kravl z odličnim časom 2:06,30. Uspeh, kakršnega v Celulozaru že dolgo niso zabeležili, je dopolnila Sergeja Gradišek v isti disciplini s 3. mestom in časom 2:09,60. Več o tem prvenstvu v naslednji številki.

Mg. Krešimir Fink v gosteh Liberalno-demokratske in socialistične stranke Krško:

Na javni tribuni o dekomisiji jedrskih elektrarn

Liberalno-demokratska in socialistična stranka Krško sta preteklo sredo (20. februarja 1991), v Delavskem domu pripravili javno tribuno o dekomisiji jedrskih elektrarn, seveda s posebnim poudarkom na nalogah, ki (vsaj) Slovenijo, kot solastnico, čakajo pri predvideni dekomisiji Nuklearne elektrarne Krško. Dekomisija pomeni demontažo jedrske elektrarne na tak način, da ta ne ogroža več okolja in ta bi morala slediti zaprtju krške nuklearke, ki ga je vlada napovedala za leto 1995.

Dekomisija nuklearnih elektrarn je pač zapleten postopek, ki mora biti z zakoni strogo in natančno predviden, če pa naj se o njem sploh lahko pogovarjamo, mora lastnik take elektrarne izpolnjevati točno določene pogoje. Med njimi je na prvem mestu priprava stalnega skladišča nizko in sredneradioaktivnega odpada ter zagotovljena lokacija odvoza (ali drugače znana usoda) izrabljenega jedrskega goriva. Pet let pred zaprtjem mora lastnik imeti izdelan preliminarni dekomisijski plan, dve leti pred prenehanjem obratovanja takega objekta pa mora imeti izdelan že končni plan dekomisije. Še ena podrobnost: ves čas obratovanja elektrarne mora biti v ceno električne energije, ki jo ona proizvede, vračunan tudi 1-2 odstotni delež sredstev, ki se zbirajo namensko za financiranje dekomisije. Ta sredstva se smejo vlagati v izključno nerizične posle, ki zagotavljajo samo toliko profita, da se pokrije izguba nastala z inflacijo. Tak finančni ukrep je namenjen predvsem zasebnim firmam, lastnicam nukleark, ki bi sicer lahko tik pred iztekom življenjske dobe objektov bankrotirale in bi dekomisijo obesile na klin.

Glede na to, da v Sloveniji še nimamo niti razširjenega začasnega skladišča NS RAO, niti ne vemo še skoraj ničesar o stalnem odlagališču, da o zakonski regulativi in planih dekomisije niti ne govorimo, je gospod Fink v bistvu namignil, da naša vlada, tudi če bi hotela, ne more leta 1995 zapreti krške nuklearko. Trenutno imamo v Ljubljani ustanovljeno javno podjetje za vodenje dekomisije, a do leta 1995 bo kaj malo od vsega tega moč zagotoviti. To praktično pomeni, da bi kvečjemu elektrarno takrat lahko ustavili, bila bi v stanju hladne zaustavitve, tako kot je sedaj, ob odstranjevanju napak ali remontih. Ne moreta pa vodstvo nuklearke in njen lastnik vrniti uporabnega dovoljena upravnemu organu vse dotlej, dokler iz elektrarne ni odstranjen radioaktivni odpad in niso zagotovljeni vsi ostali, zgoraj naštetji pogoji. Objekt ne more preiti v stanje mirovanja, ohraniti mora celotne posadke, dežurstva... Po Evropski zakonodaji tudi ne more nihče začeti dekomisije vse dotlej, dokler iz objekta ni odstranjen iztrošeno gradivo. Skrb zanj vedno prevzame lastnik — država. Skratka: dokler elektrarna ne more vrniti uporabnega

dovoljenja upravnemu organu, mora delovati kot elektrarna, je nuklearni objekt in ne ogroža okolja nič manj, kakor med svojim obratovanjem. Le bistveno dražja je.

Po besedah mg. Finka je vodenje dekomisije enako resno in odgovorno delo, kakor gradnja jedrske elektrarne ali njeno upravljanje. Če je to delo dobro narejeno in če je izbrana prava metoda, ne sme na koncu v okolju, kjer je objekt stal, nič več spominjati nanj. Meni pa, da bi tudi v primeru, ko bodo izpolnjeni vsi potrebni pogoji, morali uporabiti rešitev, ko se reaktorska sredica najprej hladi v bazenu v nuklearni 10 let po zaustavitvi, nato še nadaljnjih 40 let v posebnih

zračno hlajenih posodah. Torej bi najmanj še deset let bila krška nuklearka jedrski objekt. V Združenih državah Amerike je z zakonom predvideno, da mora lastnik v 60 letih po zaustavitvi v celoti pospraviti elektrarno — brezpogojno!

Glede na to, da krško nuklearko že imamo, meni gospod Fink, da je edina rešitev v tem, da začnemo ljudi pri nas učiti osnovne stvari s tega obširnega področja. Javno mnenje je pač nastrojeno proti nuklearni in nihče ni pripravljen realno razmišljati o tem, kaj je sploh možno storiti sedaj, ko elektrarno že imamo. Zato je treba ljudem vsaj vrniti zupanje v DOMAČE znanje. Pripomnil je, da ni prav, da se naša javnost predvsem zanaša na ogleda in mnenja mednarodnih komisij.

Pri tem pozabljamo, da, na primer, Avstrija nima nikakršnih izkušenj z jedrskimi elektrarnami, ker tudi teh objektov nima, da pa biti univerzitetni profesor, doktor jedrske fizike in obvladati jedrsko elektrarno, sploh ni isto.

Skretka: ne glede na to, kdaj bo nehala obratovati, bo nuklearka še vedno jedrski objekt, zasedala bo naš prostor in okolje, zato bomo pač morali od tega imeti korist. V pogojih, ko se drugega ne da storiti, je, po njegovem prepričanju, treba začeti trgovati.

Hkrati je eden izmed udeležencev razgovora ugotovil, da je veliko bolj kakor navzočnost radioaktivnosti v našem okolju, nevarna neurejenost vsega, kar bi že zdavnaj moralo biti usklajeno.

Možnosti za izvedbo dekomisije

V svetu temelji pristop k dekomisiji jedrskih objektov na eni izmed treh možnosti, ki jih najpogosteje proučujejo, ali na njihovi kombinaciji. Terminologijo je seveda opredelila Zvezna jedrska upravna komisija ZDA.

DECON predvideva takojšnjo odstranitev vseh kontaminiranih materialov iz jedrskega objekta, tako, da omogočimo neomejeno rabo prostora. Večina ekologov vseh vrst, po besedah g. Finka, zagovarja to rešitev. Pri tej metodi pa so zaposleni šestkrat bolj prepuščamo zračenju, kot pri naslednji, transporti so zahtevnejši, vse skupaj je dražje...

SAFSTOR pomeni daljšo izolacijo in nadzor nad objektom po tem, ko je že prešel v stanje mirovanja. Med tem časom, torej takoj po zaključku obratovanja, poteka radioaktivni razpad — teči začne razpolovna doba. Potem opremo dekontaminirajo, razstavijo ter tako ustvarijo pogoje za neomejeno rabo prostora. V ZDA predvidevajo 60 let za izvedbo te operacije in večina jedrskih elektrarn, ki jih čaka dekomisija, je v prvi ali drugi fazi enega izmed teh dveh postopkov.

ENTOMB pomeni imobilizacijo kontaminirane opreme v monolitni strukturi, s čimer preprečimo nenadzorovano disperzijo radionuklidov za toliko časa, kolikor je potrebno, da ustvarimo pogoje za neomejeno rabo prostora. Ta opcija je po ameriški zakonodaji sprejemljiva samo takrat, kadar lahko dokažemo, da pomeni prispevek k javni varnosti in varstvu okolja. Je najcenejša in po besedah mg. Finka tudi za nas najbolj nesprejemljiva. V bistvu poimenujemo, da bi sedanjno NE Krško zalili v neprodušen oklep, za dolgo vrsto let, in jo prepustili času ter razpolovni dobi.

Viri radioaktivnosti v jedrskih elektrarnah so:

1. aktivacija reaktorskega hladila,
2. aktivacija dodatkov in nečistoč v primarnem hladilu,
3. aktivacija konstrukcijskih materialov primarnega sistema.

Te je tudi največ, saj nosi 90% deleža pri aktivnosti. Materiali namreč niso kontaminirani samo površinsko, pač pa tudi 1-2 cm pod površjem. Velik problem pri preprečevanju širjenja kontaminacije je zaustavitev korozije. Korozijo stroka lahko zavre, ne more pa je preprečiti, zato se delci rje, med potovanjem (s tekočino) okrog reaktorske sredice, aktivirajo.

Mg. Krešimir Fink: »Upam, da bomo pri sestavljanju pravilnikov in zakonov, ki urejajo dekomisijo Nuklearne elektrarne Krško samo dosledno prevedli in prepisali vse ustrezne zakone, ki veljajo v ZDA asli v katerikoli zahodni državi. Vsekakor je pomembno, da se opredelimo dosledno samo za ENO izmed njih. Najbolj se namreč bojim naše Balkanske ustvarjalnosti, ko bi znali kombinirati zakone večih držav, dodati kaj svojega, pri tem pa bi izpustili kako za varnost bistveno podrobnost.

Dr. Jože Pučnik na obisku v Krškem:

»Socialdemokrati ne smemo opustiti svojih temeljev!«

»Trenutno bi rekel, da DEMOS ni izpolnil vseh naših pričakovanj. Vse preveč časa nam je vzelo prizadevanje za sestavo zakona o privatizaciji, denacionalizaciji, agenciji, skladih, zadrugištvu... Tu smo zamudili gospodarsko reformo, uhajal nam je dragocen čas. Napake moramo samokritično priznati. Izhodišča razvoja tržnega gospodarstva so namreč te tri naloge: politična osamosvojitve Slovenije, vzpostavitev monetarnega sistema in sanacija bančnega sistema kot prvi korak k ozdravitvi gospodarstva.« Nekako tako je (med drugim) menil predsednik slovenskih socialdemokratov in predsednik koalicije DEMOS, dr. Jože Pučnik, v svojem nagovoru poslušalcem, zbranim v krškem delavskem domu. Na razgovor (v sredo, 6. februarja 91), so ga povabili krški socialdemokrati, pred njim pa je obiskal in si ogledal še podjetje Videm.

Videm ne bi smel propasti

Glavni direktor Franc Čargo je gostu predstavil podjetje, proizvodnjo, trenutne načrte (lastnjenje, povezava s tujimi partnerji, zmanjševanje vseh stroškov, uvajanje novega načina vodenja, poudarjeno izobraževanje), likvidnostne težave pri nabavi lesa... Ni pozabil omeniti tudi zelo močne identifikacije zaposlenih s podjetjem, zaradi česar ti sicer vdano prenašajo vse težave, se pa ob napovedanih problemih seveda med njimi pojavlja nervoja in (tudi) pritisk na vodilno strukturo, naj vendar nekaj ukrene, da bo razrešila težave.

Gospod Pučnik je razložil svoja stališča do sedanje gospodarske situacije v republiki. Menil je, da bi se morali v Sloveniji radikalno odločiti, katera podjetja moramo rešiti. Prepričan je, da podjetja, kot je Videm, ne bi smela imeti problemov pri, npr., najemanju posojil. Žal ti problemi kljub vsemu so, saj ni takšnega bančnega sistema, ki bi brez motenj zmožal take pritisk z vseh strani. Šele ko bomo postavili na noge denarni sistem, bomo lahko sanirali banke in na koncu bo možno učinkovito oživiti še gospodarstvo.

Dr. Pučnik:

»Socialdemokrat sem, ker je to najboljša stranka!«

Sicer pa je gospod Pučnik pri predstavitvi temeljnih izhodišč politike svoje stranke poudaril, da v Sloveniji ne nameravajo iznajti ničesar novega, pač pa le uporabiti modele, ki so se po drugi svetovni vojni že uveljavili. Po njegovih besedah je pač najbolj neumen tisti, ki noče priznati, da se lahko še česa nauči. Po vojni smo preveč eksperimentirali sami s sabo, sedaj pa je že čas, da tuje dožetke prilagodimo svojim razmeram in potrebam. Socialdemokratska stranka je v Evropi zelo znana, ima zelo velik ugled in program, ki obravnava probleme industrijske družbe, kar Slovenija nedvomno je. Socialni pristop ne pomeni samo organizacije socialnega zavarovanja in pomoči, je razložil. Zajema tudi odnose med ljudmi v družbi, od političnega sistema do sistema gospodarjenja in družbene solidarnosti do tistih, ki te tekme ne zmorejo. Tudi v okviru tržnega gospodarstva gledamo družbo skozi očala socialnega elementa. Seveda ne morejo vsi enako uspeti, a zagotovljene morajo imeti enake pogoje za štart, je zatrdil. To ne pomeni uravnalovke, pač pa zagotavljanje poštenih pravil igre.

Za slovensko Socialdemokratsko stranko je specifična naloga še to, da zagotovimo pogoje za življenje vsem, ki so v teh kaotičnih časih izgubili delo. Pričakuje, da bo na višku krize pri nas do 150.000 brezposelnih. V Sloveniji ne sme nihče stradati, ostati brez osnovne zdravstvene zaščite ali zaradi materialnih razlogov ostati brez ustrezne izobrazbe. »Smo proti zgodnjemu kapitalizmu, za razvito tržno gospodarstvo z močno socialno komponento, za omogočanje tekmovanja med posamezniki, za enaka, javno

znana pravila! Smo za ekologijo delovnega mesta, ki upošteva učinkovitost proizvodnje tudi ob upoštevanju stroškov, do katerih bo prišlo šele čez leta! Tudi progresivno obdavčenje ne bi smelo ovirati tistih, ki imajo ambicijo več delati in zaslužiti, da se tega tudi lotijo.«

Foto: Miroslav Kukovič

Odnosi s koalicijo DEMOS

Seveda so se zvrstila tudi vprašanja poslušalcev, na katera je dr. Pučnik imel kar precej povedati. Ob vprašanju, zakaj se je Socialdemokratska stranka samovoljno izločila iz Demosa in protivprašanje, zakaj da se taista stranka omejuje z Demosom, namesto da bi si pustila proste roke za sklepanje koalicij v skladu z možnostmi in potrebami posameznih programov, je dejal: »Za nas koalicija ni poroka. V Demosu smo, dokler lahko dosežemo skupne programske točke in dokler skupno lahko dosežemo več kakor sami. Tudi rezultate smo že zabeležili. Ne vidim pa zadržka, da pri konkretnih programskih točkah ne bi poiskali partnerja v kaki drugi stranki. Nikdar nisem bil pristaš komunističnega režima, a tega ni več. Mi pa moramo poiskati podporo v drugih strankah, če že nimamo večine. In od večine smo daleč! Demos si je zastavil cilj: osamosvojitve Slovenije in sprememba družbe (zlasti na področju ekonomike in izobraževanja) v pluralen, demokratičen sistem. Vse dokler tega ne bomo dosegli, je Demos koristna koalicija.« Možno bo seveda govoriti tudi o nadstrankarski koaliciji, a prav je, da stranke in grupacije ostanejo, sicer bomo lahko zopet pristali pri SZDL. Osnova pluralizma pa je v različnosti in samostojnosti subjektov.

NAŠ GLAS

NAŠ GLAS — SKUPNE DELEGATSKE INFORMACIJE: Izdaja: Indok center skupščine občine Krško — Naklada: 2400 izvodov — Odgovorni urednik: Ivan Kastelic — Uredništvo: CKŽ 12, 68270 Krško, Telefon: (0608) 21-868 — Grafična priprava DIC, Grafika, Novo mesto — Tisk: Tiskarna Novo mesto — Glasilo je oproščeno te-

meljnega davka od prometa proizvodov na podlagi mnenja Republiškega komiteja za informacije št.: 421-1/72 z dne 5. marca 1980 — Za točnost podatkov in informacij, ki so objavljeni kot uradna obvestila, pojasnila ali strokovna gradiva, odgovarjajo posamezne službe, organi oziroma strokovni delavci, ki so pod temi besedili podpisani. Rokopisov in slik ne vračamo.

Odnosi do vlade

Vsekakor mora Socialdemokratska stranka ostati dosledna pri svojih temeljnih izhodiščih, ne glede na to, čigava vlada bo na oblasti v Sloveniji ali v občinah. Če so bili organi oblasti izvoljeni, jim po prepričanju dr. Pučnika moramo dati ustrezna pooblastila, da odločajo, a hkrati tudi obveznost, da o svojem delu tudi poročajo volilcem — državljanom. Seveda pa sta problema, ki omejujeta vse odločitve, splet odnosov s federacijo in gospodarstvo.

Po besedah dr. Pučnika socialdemokrati podpirajo sedanjo slovensko vlado, seveda pa si lastijo tudi pravico, da jo kljub temu, da je Demosova, kritizirajo, če in kjer je to potrebno. Tako načelo je osnova zdravega političnega življenja. Le kritika mora biti jasna, z argumenti in s pripravljenostjo poslušati tudi protiarگumente.

Kako disciplinirati poslance?

Obiskovalce je zanimalo, kako je možno preprečiti neodgovorno obnašanje tako tistih poslancev v republiški skupščini, ki razpravljajo nekakovostno in razvlečeno, kakor tudi onih, ki ne počakajo do konca seje in s tem preprečijo možnost glasovanja.

Gospod Pučnik meni, da so poslanci pač večinoma obremenjeni s svojim lastnim delom, saj je med njimi sila malo poklicnih. Čakajo jih vse obveznosti doma, v podjetjih pritiskajo nanje zaradi odsotnosti ob zasedanjih skupščine... Njihovo število bo treba skrajšati in jih profesionalizirati. Tudi kakovostnejše razprave se da zagotoviti s prilagoditvijo poslovnika. Preprečiti je treba, da delegati ene stranke razvlečejo razpravo o posamezni točki toliko, da zamorijo in odženejo vse ostale. Predstavniki vseh parlamentarnih strank bi se pred sejo morali dogovoriti, koliko časa sme trajati razprava

o posamezni točki, in s tem bi bilo delo skupščine gotovo učinkovitejše. Sicer pa se naši poslanci ne obnašajo nič slabše kot drugi po svetu. Tudi drugod se žalijo, zmerjajo, zbadajo, pripravljajo..., le da ima tam predsedujoči predvideno možnost, da izgrednike kaznuje z opominom, globo...

Kako zagotoviti, da bodo ljudje, ki so leta varčevali, lahko dvignili svoje devize?

Bistvo deviznega problema je v političnem sporu med Narodno banko Jugoslavije, ki ima depozirane devize, in Ljubljansko banko, ki jih od tam ne more dobiti. Ljubljanska banka si zelo prizadeva, da zagotavlja dotok deviz za potrebe občanov in to jo močno izčrpa, banko in gospodarstvo! Nekako tako je pojasnil eden izmed navzočih, dr. Pučnik pa je dodal svoje mnenje, da bi morda kazalo izjavo predsednika Peterleta, češ da slovenska država jamči za devize občanov, naložene v banki,

podkrepi še z dodatno spodbudo. Z višjimi obrestmi ali s čim drugim, kar bi pripravo ljudi do tega, da ne bi dvigovali deviz, hkrati pa tistim, ki jih potrebujejo, zagotoviti normalno možnost dvigovanja.

Ni nujno, da je to storil namenoma, a gospod Pučnik vsekakor ni opredelil svojega stališča do pripombe enega izmed poslušalcev, češ da zaposlovanje ne bi smelo biti usmerjeno samo v zmanjševanje števila zaposlenih. To je namreč potrebno, a je postalo že kar apriorno, je dejal poslušalec, in vsak, ki pride na funkcijo, si šteje za prvo nalogo, da zmeče na cesto 30-40 % ljudi.

Stanarine morajo biti ekonomske

V Sloveniji imamo okrog 650—700 tisoč stanovanj in od tega jih je manj kot polovica družbenih. Vsa ostala so zasebna, prispevek od plače za stanovanjsko gradnjo pa se odteguje vsem. Graditelji so ga doslej sicer (po mnenju dr. Pučnika) dobili nazaj skozi ugodna posojila in inflacijo, a ni prav, da iz tega denarja vzdržujemo obstoječi stanovanjski fond. Za to so stanarine, tako kot po vsem svetu. Prispevek bi moral biti samo za novogradnje. Zato moramo nujno čim prej uveljaviti ekonomske stanarine, stanovanja morajo nujno čim prej dobiti svojo normalno ceno. Za socialno ogrožene moramo uvesti dodatke, subvencije, pomoč, sicer pa je nesprejemljiva zahteva Svobodnih sindikatov, da stanarina ne sme osebnega dohodka bremeniti za več kot za 6 %. Povsod po svetu znaša ta delež 15-20 % družinskega proračuna! Specifične so pač le mlade družine, upokojenci, invalidi, a ti ne bremenijo večine stanovanjskega fonda!

Od leve: gospodje Miha Rostohar, Jože Pučnik in Tit Turnšek.

Dr. Jože Pučnik: 52—53 % brezposelnih v Sloveniji so danes mladi, stari pod 27 let. To je tragično, ker prinaša s seboj izgubo delovnih navad, spremenjen način življenja in še težjo zaposljivost. Večina brezposelnih (57 %) pa tudi nima ustreznih strokovnih kvalifikacij, zelo težko se prekvalificirajo v druge poklice. Pri tolikih čakajočih na delo je treba pri honorarnih zaposlitvah (tudi za upokoјence, pa naj se sliši še tako kruto!) postaviti stroge omejitve.

Denarno pomoč je upravičenih prejemati samo 27 % brezposelnih, od tega fonda pa je desetkrat večji tisti, ki je namenjen aktivni politiki zaposlovanja. Sredstva, ki se tam zbirajo, bodo vlagali predvsem v nove obrate, pomoč pri nabavi osnovnih sredstev, perspektivna podjetja, ki so v težavah (kar pa ne pomeni mašenja plač propadlim firmam!), programe javnih del, prešolanje, prestrukturiranje gospodarstva in vse drugo, kar lajša krizo.

Pokojninski sklad smo v Sloveniji pred vojno imeli, pa ga je država po vojni odvzela. Obstajajo tudi kazalci, da so bila sredstva, namenjena pokojninam, porabljena za druge namene. Dejstvo je, da moramo ponovno ustvariti pokojninski sklad. Verjetno bomo sredstva, ki jih bo agencija nabrala s prodajo delnic, morali deliti v razmerju 50:50 v pokojninski in razvojni sklad. Verjetno v pokojninski sklad ne bo šlo 50 % sredstev, ker gospodarstvo potrebuje neprimerno več za oživitve, a svoj sklad pokojnine morajo imeti, da ne bodo odvisne samo od mesečnih vplačil zaposlenih.

Sestanek, ki naj bi premaknil zadeve:

Vlada, zbornica, podjetniki in obrtniki o težavah skupnega razvoja

Je bil sestanek samo prilika za jadikovanje ali bo prispeval tudi k ureditvi razmer in odnosov?

Krško obrtno združenje, izvršni svet ter območna zbornica za Posavje so skupno sklicali posvet (11. 2. 1991), ki se ga je udeležilo 37 tako ali drugače zainteresiranih posameznikov. Bili so obrtniki, podjetniki, predstavniki banke, izvršnega sveta, gospodarske zbornice. Glede na to, da je dnevi red napovedoval predstavitev in razgovor o pomenu razvoja podjetništva; njegovih razvojnih možnosti v občini in pobudo za ustanovitev kluba podjetnikov občine Krško, ter glede na zelo veliko število novoustanovljenih (registriranih) podjetij bi težko rekli, da je bil sestanek dobro obiskan. Drži pa, da smo na njem videli nekaj ljudi, ki so s svojim delom in znanjem postavili temelje kar solidnim obratom.

Sestanek naj bi podjetnikom, ki so pričeli z gospodarsko dejavnostjo in se pri svojem delu srečujejo z določenimi težavami, ki jih je potrebno reševati na različnih mestih, povedal, da jim bodo pri tem (ne lahkem) delu pomagale vse te institucije, pač glede na svoje možnosti.

Predsednik odbora Območne zbornice za Posavje, dipl. ing. Jože Mulej, je v svojem uvodnem nagovoru zbranim posredoval svoje razmišljanje o pomenu podjetnika in podjetništva kot nosilca hitrejšega gospodarskega razvoja. Zakon, ki je doslej razločeval družbena podjetja od zasebnikov, obrtnikov, jih sedaj izenaka in njihov nadaljnji razvoj bo, po besedah g. Muleja, odvisen predvsem od njihove lastne sposobnosti, iznajdljivosti, učinkovitosti. Gospodarska zbornica jih je pri vsem tem pripravljena podpreti, zato je zbranim tudi predstavil njeno dejavnost in jim razložil, da je plačevanje članarine za to ustanovo itak obvezno, zato se spleča izkoristiti tudi njene usluge.

Skicatelj razgovora od leve gospodje: Ivan Molan — združenje obrtnikov, Franc Černelič — IS, Maks Unetič in Jože Mulej — Območna zbornica za Posavje.

in občinske obrtne zbornice, v katero se bodo lahko včlanili poleg obrtnikov tudi podjetniki. Hitrejši razvoj je odvisen od zavestnosti vsakega posameznega nosilca obrti oz. podjetnika, skupaj pa morajo v času nastajanja zakonov vplivati na zagotavljanje pogojev za zbiranje denarja, namenjenega razvoju.

Predsednik izvršnega sveta, ing. Franc Černelič,

je v svojem nastopu spodbujal nove podjetnike v smelo poslovno dejavnost. Podjetni ljudje, ki imajo kapital in znanje, bodo po njegovem prepričanju znali vse to izkoristiti sebi in (posredno) tudi proračunu v prid. V isti sapi je zbranim tudi pojasnil, da bo morala država zaradi stisk, ki jo tarejo, od vseh zavezancev strogo izterjevati vse finančne obveznosti. Priznal je, da se občinski izvršni svet zaveda problemov, ki jih bo treba razrešiti. Gre za vrsto zapletov, s katerimi se soočajo tako podjetniki kot občina pri razvijanju obrti in podjetništva, npr.: postopek prijavljanja, pridobitev poslovnih prostorov, davčno politiko, formiranje sklada za pospeševanje razvoja gospodarstva, socialno politiko in sistem izobraževanja za potrebe obrti. Doslej pač potrebe po poslovnih prostorih ni bilo, zato jih nismo gradili ne v spodnjih etažah stanovanjskih objektov in ne namensko. Zato bi za začetek kazalo poenostaviti vsaj kriterije, po katerih si lahko bodoči obrtnik ali podjetnik pridobi poslovne prostore v lastni stanovanjski hiši. Predsednik Černelič se zaveda, da vsako novo podjetje ali obratovalnica pomeni eno ali več zagotovljenih delovnih mest, dotok davka... Pomembno je le, da se ob normalnih stroških denar in delo obrneta v normalen dobiček. To zagotavlja socialni mir.

Izvršni svet je sicer ustanovil razvojni sklad za te namene, le sredstev v njem je trenutno malo

(50.000 din), po sprejetju občinskega proračuna pa bo ta vsota narasla na 7 do 9 milijonov dinarjev, odvisno od tega, katero varianto bosta sprejela izvršni svet in skupščina. Kar zadeva obremenitve in nove podjetnike: obstajajo tudi možnosti olajšav, ki pa jih bo izvršni svet razporejal v skladu s potrebami in zlasti glede na kakovost programov. Tudi tista podjetja, katerih obstoj bo odvisen od obdavčenja, bodo obravnavali individualno.

Direktor Posavske banke, dr. Dejan Avsec,

je pojasnil, da se Ljubljanska banka srečuje s projekti, ki so razvojno zanimivi in je treba iskati možnost za njihovo uresničitev. Po njegovem mnenju je vloga banke v naslednjem: mora usmerjati svoje delo v oplajanje kapitala, priti mora do rizičnega kapitala, ki bi omogočal razvoj gospodarstva. Zaščito lahko nudi tudi zavarovalnica ali pa se bomo morali začeti posluževati sistema hipotek, jamstva z delom ali vsem imetjem kreditodajalca. Vsekakor bodo, po mnenju gospoda Avseca, dobri programi lahko prodrli in jih bo banka tudi podprla. Česa bolj konkretnega pa ni obljubil. Je pa banka pripravljena nuditi strokovne usluge — servisiranje in strokovno pomoč na posvetovalnih dnevih enkrat mesečno.

Marsikatero pripombo in predlog smo slišali v razpravah udeležencev sestanka in ker gre v bistvu še vedno za oranje ledine, za zagotavljanje pogojev, nujnih za krepitev obrtniškega in razvoj podjetništva, bomo pripombe nekoliko pobliže predstavili.

Metod Šonc, direktor Obrtne zadruge Resa:

»Pozdravljam novi zakon, ki predvideva združevanje v gospodarsko zbornico. Predstavljam si jo kot izrazitega zaščitnika interesov kapitala in njegovih lastnikov pred interesi delavcev in sindikatov. Kaže namreč, da bodo v nasprotnem primeru poslovodni delavci zopet obsojeni na vlogo grešnih kozlov, tega si pa ne bi smeli dovoliti.

Podjetniki in obrtniki morajo začeti poslovati med seboj, le tako bodo lahko samostojno nastopili tudi na trgu. Naša občina je tipično socrealistič-

Predstavnik Območne zbornice Posavja je zbrane seznanil s pobudo nekaterih podjetnikov, da se organizirajo v klub, ali kako bi temu že rekli. Člani bi bili poslovodni delavci novonastalih podjetij in tistih, ki že dalj časa obstajajo, torej dosedanjih družbenih podjetij. Zakonodaja jih sedaj izenaka ne glede na lastnino. Nekaj udeležencev je sicer izrazilo pomisleke, saj nas praksa uči, da so bila doslej taka združenja bolj papirnate sorte, a kljub temu so uskladjili in razdelili naloge, ki jih je za ustanovitev take organizacije treba opraviti, in izvolili v iniciativni odbor gospode Emila Vehovarja, Bojana Gričarja, Martina Ženerja in gospo Stanko Vahčič.

Po besedah predsednika Obrtnega združenja, gospoda Ivana Molana, se bodo po novem obrtniki organizirali v obrtniške zbornice, sicer pa je v njihovem upravnem odoru že od lanskega leta pripravljeno pristo mesto, ki čaka novoizvoljenega predstavnika podjetnikov občine Krško.

Predsednik Obrtnega združenja Krško g. Ivan Molan je svoje razmišljanje začel s iskanjem zveze med obrtjo in podjetništvom in jo našel v lastnini, ki lahko edina zagotovi velik razvojni korak. Obrt je v Krškem organizirana že 22 let, danes je v zvezo včlanjenih 430 obrtnikov s preko 500 zaposlenimi in 213 popoldanskih obrtnikov, ki se bodo postopoma razvili v obrtnike ali podjetnike. Zbrane je seznanil z novo zakonodajo, ki nastaja hkrati z ustanavljanjem Obrtne zbornice Slovenije

na, saj vse njeno gospodarstvo (60 % proizvodnje) sloni na dveh velikih firmah. Tudi obrtniki so v glavnem njuni kooperanti. Če se ti dve sesujeta, bodo na tleh tudi obrtniki, blizu katastrofi pa so itak, saj jim družbena podjetja ne morejo plačevati opravljenih uslug. Sklad za intervencije naj ne služi kot vir pomoči v stiski, pač pa naj omogoča ustvarjanje pogojev za razvoj podjetništva.«

Emil Vehovar

je ugotovil, da je treba storiti vse, da bi si pri tujih partnerjih pridobili zaupanje. Brez zaupanja noben tujec ne bo z nami sklepal posla. Seveda pa mora tako domači kot tudi tuji sovlagatelj vedeti, v kaj se spušča, in biti prepričan, da bo o svojem kapitalu lahko sam odločal in z njim uspešno gospodaril. V nasprotnem primeru se obema bolj splača ustanoviti podjetje zunaj!

Igor Dobrovnik

se zaveda, da je poslanec nesmiselno napadati potem, ko je zakon že sprejet, pa naj bo ta kakršnekoli že. Zato morajo obrtniki in podjetniki imeti možnost vpliva na zakonodajalce še v fazi, ko zakoni nastajajo. Po njegovem prepričanju je lahko poslovna politika še tako rigorozna, mora pa biti stalna, dolgoročna. Sicer ga ni poslovneža, ki bi lahko za svoje podjetje zastavil uspešno politiko. Ravno to pa pri nas napravimo ob vsaki spremembi zakonodaje: vse postavimo na glavo! Naši ljudje zunanji partnerjem sploh ne upajo ničesar povedati o tem, kar počnemo doma!

Hkrati zatrjuje, da ni res, da nimamo dovolj poslovnih prostorov. Iz podjetij pošiljajo delavce na čakanje ali pa kar na cesto. Proizvodnja se ustavlja, kar pa nujno pomeni, da so v takih zgradbah na voljo poslovni prostori, vsaj za najem! Skoda je torej denarja za novogradnje, dokler ne izkoristimo obstoječih možnosti. Izvršni svet bi po prepričanju gospoda Dobrovnika moral imeti evidenco takih in vseh drugih, za ta namen uporabnih prostorov. Taka organizirana ponudba (in odprava praznih prostorov) bi vsekakor izboljšala kakovost kraja. Ravno tako bi morala vlada imeti pregled delovnih programov naših podjetnikov in obrtnikov, zato da bi lažje posredovali informacije, da bi morda usklajevali kooperantske povezave, da bi olajšali prilagajanje zahtevam trga, ponudbe in povpraševanja! Mala podjetja se pač lažje in hitreje prilagajajo, zato jim je treba to olajšati.

Ivan Rimc

se je upr enačenju podjetnikov in obrtnikov, saj slednji jamčijo z vsem svojim premoženjem, ki so ga redno s težavo in samoodpovedovanjem spravili skupaj, medtem ko podjetniki jamčijo samo z 2.000 dinarji ustanovitvenega kapitala! Priznava pa, da se bo z razvojem stvari pokazalo, da je podjetnik samo višja razvojna (verjetno tudi premoženjska) stopnja obrtnika. Sicer pa je bil (upravičeno) gorak. Proizvodnje, s katero se ukvarja gospod Rimc, nima nihče v Jugoslaviji (razvil je izdelovanje avtomatov za brušenje optičnih leč). Zaposluje 8 delavcev. Imel je kopico pripomb na našo zakonodajo, ki je obrtnikom dovolila samo 50 kvadratnih metrov poslovnega prostora, na sistem izobraževanja, ki ne daje znanja, ampak omogoča kvečjemu priučitev delavcev. Mojstrov ni več, naše gospodarstvo pa mora ležati na vestnem delu, na zaljubljenosti vanj, na izkušnjah, znanju, izpopolnjevanju! Tu mora kader imeti najmanj srednjo izobrazbo in vsi skrajšani programi so samo prah v oči.

Pri svojem znanju in kapitalu pač ni pripravljen, da se mora z banko pogovarjati o najetju posojila samo preko obrtnega združenja ali zadruge. Žal pa je prišel v položaj, ko lastnih deviz ne more dvigniti z banke, da bi nabavil repromaterial, in ne ve, ali bo z delom še lahko nadaljeval ali bo moral proizvodnjo za nekaj časa prekiniti. Če banka ni dovolj močna, da se lahko z njim neposredno pogovarja o posojilu (z njegovim imetjem kot jamstvom!), si ga bo pač najel v Nemčiji, brez problema! Oblast pa naj bo tu, da svoje obrtnike in podjetnike pametno uporablja, da jim zagotavlja tudi pogoje za delo, da jih čuva in usklajuje presežke, da nove kandidate usmerja v programe, ki jih še ni, pa bi bili potrebni...

Milan Venek, dipl. org. dela, je razmišljal o problemih razvoja podjetništva v občini Krško takole:

IS Skupščine občine Krško in drugi resorni organi v vseh razvojnih usmeritvah in planih prisegajo na razvoj podjetništva in obrti kot tistega dejavnika, ki naj bi v bližnji prihodnosti prevzel bremena neučinkovitega družbenega gospodarstva in tako omogočil nadaljnji razvoj cele naše skupnosti.

To je sicer pravilno in edino možno, vendar pa se vse preveč ukvarjamo z besedami in načelno podporo, ki nima ozadja v konkretnih akcijah in aktivnem zagotavljanju pogojev za razvoj tega področja. Vsi samo pričakujejo, da bo ta sistem zaživel sam od sebe in začel že na samem začetku dati tako zaželene rezultate v skupno dobro vseh ljudi, ki živijo v tej skupnosti.

Doslej smo se vse premalo zavedali, kako je gospodarski, socialni in politični položaj v naši občini odvisen od velikih sistemov, katerih porušitev bi lahko za občino imelo katastrofalne posledice. V obdobju krize smo spoznali, da je treba to stanje spremeniti in začeti graditi male produkcijske enote, ki bi jih organizirali v paralelni sistem gospodarstva. Vladna in skupščinska politika pa se ustavlja na sicer pravih ugotovitvah in načelnih usmeritvah, saj ni sposobna zagotavljati temeljnih pogojev za nastajanje in razvoj novih obratov.

Medtem ko v občini iščemo in najdemo možnosti in prilike za pomoč družbenim podjetjem, ki zaidejo v težave — odpisujemo in odlagamo plačila prispevkov in drugih dajatev, pa zasebni podjetniki ne dobijo nikakršne pomoči, ne materialne in ne moralne.

Zasebno podjetništvo je v primerjavi z ostalimi deli gospodarstva v bistveno slabšem položaju. Družbena podjetja imajo v svojem upravljanju ogromna sredstva, ki smo jih pridobili z dediščino predhodnih generacij (podržavljanjem), z ropanjem naravnega bogastva, ali pa smo jih zgradili na državnih oz. javnih dolgovih, ki jih bomo morali vsi skupaj šele podedovati. Sedanja politika je tem

podjetjem še vedno naklonjena, saj še vedno vlagamo sredstva v neperspektivne programe in v sanacijo na smrt obsojenih podjetij.

Na drugi strani pa smo podjetniki nasproti obrtnikom, ki le imajo neko tradicijo in položaj v družbi, postavljeni v neenakopraven položaj tako zaradi republiških usmeritev kot tudi zaradi občinskih ukrepov (te razlike navajam izključno zato, da bi se jasneje opredelil položaj podjetništva in razlike, ki nam preprečujejo, da bi delali vsi pod enakimi pogoji):

- nihče nam ne odpisuje zamudnih obresti za neporavnane davke in prispevke, saj nam sploh ni mogoče odložiti plačila;
- obresti za najete kratkoročne likvidnostne kredite niso nikakršen problem, saj kreditov sploh ne moremo dobiti, četudi bi radi poravnali stroške kapitala;
- obrtnik zase ne plača davkov iz BOD in davka na plačilno listo in sploh je obremenitev njegovih prejemkov nižja od podjetniških;
- naše knjigovodstvo, računovodstvo ter administracija morajo biti bistveno zahtevnejše urejeni, naše poslovanje je predpisano do najmanjše podrobnosti;
- zagrožene kazni za morebitne prekrške so tudi do desetkrat večje;
- medtem ko obrtniku in delavcem, zaposlenim pri obrtnikih, poravnava strošek bolniškega staleža nad 30 dni zdravstvena skupnost, moramo mi te stroške v celoti poravnati sami;
- v sklad za podjetnike, ki ga seveda ni, nihče ne odstopa sredstev proračuna občine;
- nas nihče ne vpraša, ali bomo in kakšne akontacije davkov bomo plačevali ter ali jih bomo plačevali;
- nam nihče ne omogoča odloga plačevanja prispevkov iz BOD;
- obrtniki so organizirani v obrtno združenje, ki jih zastopa, jim pomaga in uveljavlja njihove zahteve, nas pa je gospodarska zbornica danes, po dveh letih veljavnosti zakona o podjetjih, prvič sklicala na posvetovanje.

Pa še nekaj vprašanj, ki bi odgovori nanje lahko usmerjali v razvijanje pogojev za nadaljnji razvoj zasebnega podjetništva.

- Stara vlada je našla sredstva za vlaganje v nove male produkcijske enote in delovna mesta, sicer z vprašljivo kvaliteto vložka, pa vendarle je bil v smeri nastajanja novih obratov narejen pomemben in kvaliteten korak. Ta IS pa samo ugotavlja, da za odpiranje novih delovnih mest nima denarja. Obljuba, da bomo v občini oblikovali razvojni sklad, je ostala le obljuba. Sredstva, ki pa jih zbira (50.000,00 din mesečno), pa namerava IS razdeljevati po lastni presoji brez načrtovanja in usmeritve.
- V več kot šestih mesecih IS in službe niso zagotovili pogojev za oblikovanje sklada, zato je to po mojem mnenju za razvoj podjetništva prva in najpomembnejša naloga.
- V zvezi s potrebnimi finančnimi sredstvi za razvoj nihče resno ne dela na tem, da bi vpeljal sistem zbiranja sredstev z obveznicami ali drugimi možnimi oblikami.
- Medtem ko se v drugih občinah organizirano ukvarjajo z iskanjem, usposabljanjem in dajanjem v najem vseh prostorov, ki so primerni za poslovno dejavnost, pri nas to prepuščamo stihiji in trenutni pripravljenosti posameznikov ali iznajdljivosti zainteresiranih posameznikov.
- Pri določanju najemnin razmišljamo le, kako bi zmanjšali proračunski primankljaj. Nihče ne upo-

teva, da nam v večini primerov dajejo v najem stare in zapuščene prostore. Nihče ne upošteva naših vlaganj v objekte. Nihče se ne spomni, da imamo večino najemnih pogodb sklenjenih začasno in da nikoli ne vemo, kdaj bomo te prostore morali izprazniti.

Sami smo lahko le hvaležni, da smo prostor za svoje delo in delo ljudi, ki so zapoosleni pri nas, sploh dobili. To, da ne moremo kupiti ali najeti primernih poslovnih prostorov, je trenutno ena največjih ovir.

- Banka še vedno ni oblikovala rizičnega sklada, iz katerega bi lahko sofinancirala ustanovitev oz. dejavnosti novih zasebnih podjetij. Krediti, ki jih daje, če jih daje, so le za posameznike. Ni razpisov, ni informacij in drugega, kar bi omogočilo konkuriranje med vsemi zainteresiranimi, kar kaže na to, da so te oblike nekaj izjemnega, ne pa nekaj normalnega in povsem običajnega. Problemi z zavarovanjem in splošna nenaklonjenost ter drugo pa so nas preprečali, da se ne splača niti poskusiti. S podobnimi problemi se podjetniki soočamo tudi na zavarovalnici. Je pa v tej organizaciji čutiti večjo naklonjenost in pripravljenost vodstva za sodelovanje pri skupnih projektih.

- V zadnjem času je večina občin oblikovala jedra — nosilce razvoja drobnega gospodarstva v obliki inkubatorjev. Kljub sposobnostim in znanju, s katerim razpolagamo v naši občini, pri tem projektu nismo našli podpore. Četudi med več podjetniki obstaja interes za oblikovanje poslovnega centra drobnega gospodarstva, kjer bi lahko za-

okrožili ponudbo in zagotovili skupno nastopanje na trgu, kar bi imelo pomembne prednosti glede na sedanjo razdrobljenost in neorganiziranost, nam nihče ne more dati na razpolago 400—500 kvadratnih metrov poslovnih prostorov na enem samem mestu, kaj šele da bi tak center ustanovili s skupnimi močmi. Pa ne da ni prostora in finančnih sredstev, le nastanka nečesa novega, drugačnega in manj navadnega se preveč bojimo.

- Tu je še cela vrsta problemov in vprašanj, ki pa jih zaradi nemoči, da bi rešili najnujnejše, nima smisla sploh navajati.

Namesto zaključka naj povem, da občina, IS in drugi resorni organi za razvoj podjetništva niso storili še ničesar. Zanje vemo le ob obračunih davkov in prispevkov. Nezaupanje v njihovo sposobnost za obvladovanje razmer, urejanje temeljnih pogojev gospodarjenja in pomoč pri razvijanju pa nas je pripeljalo samo do ugotovitve, da lahko še kar lep čas računamo le sami nase.

Zaradi tega menim, da je skrajni čas, da se podjetniki sami organiziramo, saj je nesmiselno pričakovati, da bo za nas poskrbel nekdo, ki o podjetništvu ne ve še ničesar. Vendar mora biti ta povezava strokovna, ne pa ljubiteljska, v obliki nekega kluba podjetnikov, ki bo zabavno in kreativno usmerjen.

Osebo sem izjemno zadovoljen, da nas je v občini tako veliko pripravljenih poskusiti in začeti nekaj novega, čeprav se zavedamo, da smo in še bomo prepuščeni samim sebi, svojemu znanju, sposobnostim in iznajdljivosti ter pripravljenosti, da živimo od svojega dela.

Priznanja Območne gospodarske zbornice za Posavje:

Iz Krškega sta ga prejela Edo Komočar in Miran Resnik

Jože Mulej: »Hotel sem orisati, kako težak položaj je imel in ima še danes poslovodni delavec ali direktor. Včasih smo prišli do situacije, ko smo se spraševali, ali se sploh še kdo hoče izpostaviti in biti direktor.

Mnogi so se borili z vsemi problemi poslovanja in danes bomo tukaj podeliti priznanja nekaterim, ki so s svojo osebnostjo in sposobnostjo dosegli za ta čas izjemne gospodarske uspehe v Posavju. Reči moram, da je to priznanje za našo OZ in Posavje dragoceno, saj ga podeljujemo v naši sredini in za naše uspešne direktorje, podjetnike in podjetje. Prvič ga podeljujemo tudi ženski, prvič tudi podjetniku.« Priznanja Gospodarske zbornice se podeljujejo posameznikom in podjetjem za gospodarske in razvojne dosežke v preteklem obdobju že nekaj let, namenjena pa so tistim, ki so s svojimi lastnostmi in sposobnostmi obvladovanja posla, za katerega so zadolženi, izstopili iz povprečja. Priznanja Območne zbornice Posavja na ravni regije združujejo, povezujejo gospodarstvenike in podjetnike, v teh, gospodarsko težkih časih, pa so še toliko bolj pomembna. Težko je biti dober gospodarstvenik, dober podjetnik, kajti obvladovati je treba tokove, ki so v večini nespretno usmerjeni. Samo spomnimo se za nekaj let nazaj, kakšne vse

spremembe so nastopile.

Tako je v začetku februarja v čateških Termah ogovoril zbrane na slavnostni podelitvi priznanj Območne gospodarske zbornice njen predsednik, dipl. ing. Jože Mulej. Tokrat je v imenu organizacije, ki ji predseduje, podelil veliko priznanje gospodarske zbornice Termam Čatež, ki so vsa zadnja leta vlagale ne le v prenočitvene zmogljivosti, pač pa tudi v dvig kakovosti storitev. Vse to zagotavlja dvig števila gostov — obiskovalcev, nočitev, finančni rezultat, skratka: uspeh. Tri mala priznanja so letos prejeli Jožica Mlakar, direktorica sevniske kmečke zadruge, Edo Komočar in Miran Resnik.

Nagrajenci gospodarske zbornice od leve: predstavnik Term, Edo Končar, Jožica Mlakar in Miran Resnik. (Foto: J. Simčič)

Sklepi

1. Udeleženci sestanka so potrdili, da je bila odločitev za sklic sestanka umestna.

2. Občinski upravni organi naj ocenijo, ali obstajajo možnosti, da se upravni potopki za pridobitev uradnih listin poenostavijo.

3. IS naj oceni, ali bi kazalo izdati odlok o evidenci prostorov v mestnih jedrih, ki so primerni za poslovno dejavnost.

4. IS naj skuša ustanoviti razvojni sklad za pospeševanje gospodarske dejavnosti in naj oceni možnosti za razpis občinskih obveznic, namenjenih razvoju gospodarstva.

5. Posavska banka naj oblikuje rizični sklad in omogoči vsem subjektom enake pogoje za pridobivanje sredstev iz njega (natečaj). Enako velja za sredstva občinskega sklada.

6. Posavska banka naj ponudi zainteresiranim podjetnikom strokovne usluge (servis). Obvesti naj vse obrtnike in podjetnike po občinah o času in kraju nudenja strokovne pomoči.

7. Poslanci v občinski in republiški skupščini naj se zavzamejo za tako razvojno politiko, da bo gospodarstvo manj obremenjeno z davki in drugimi dajatvami kot do sedaj. Zakonodaja naj bo tako urejena, da bodo družbene dajatve za obrtnika in podjetnika enake (davki, bolniška do 30 dni).

8. Izobraževalni sistem je potrebno prilagoditi zahtevam gospodarstva. Program izobraževanja naj usposablja učenca za delovno mesto.

9. Območna zbornica Posavja naj nudi podjetnikom usluge v okviru delovnega področja zbornice.

Edo Komočar že vrsto let uspešno vodi krški obrat novomeške tovarne Labod — skozi vse težave, ki se redno zgrinjajo nad tekstilce. Večina Krčanov si ga je verjetno zapomnila kot neuničljivega funkcionarja domačega speedwayskega prizorišča, sicer pa je gospod Komočar dolga leta sodeloval tudi v sistemu gospodarske zbornice in banke. To dvojje je gotovo tudi prispevalo k podelitvi malega priznanja gospodarske zbornice.

Miran Resnik sodi med najmočnejše in najuspešnejše krške obrtnike. V štirinajstih letih svojega razvoja je svojo steklarsko obrt temeljito razvil in postavil nove proizvodne prostore v industrijski coni v Leskovcu. Trenutno je gospod Resnik tudi podpredsednik krške občinske skupščine, zadolžen za področje gospodarstva.

Tiskovna konferenca krških obrtnikov:

Obrtniški kruh dobiva dodatne skorje

Za leto 1990 velja pri terjatvah še Zakon o davkih občanov, ki daje upravi za družbene prihodke pravico, da obrtniku blokira žiro račun, če nima poravnanih obveznosti. Pri tem postopku občinska uprava za družbene prihodke sicer ne more veliko pomagati, ker je zakon pač tak, a zaradi neporavnanih davčnih obveznosti je v naši občini doslej blokiranih že okrog 70 obrtniških žiro računov. Pet obrtnikov je oddajilo obrtno dovoljenje, ker na njihove račune ne prihajajo plačila za opravljeno delo in nimajo s čim poravnati davčnih obveznosti. Sicer pa je takih obrtnikov, ki čakajo na svoj denar in ki jim ga obubožano gospodarstvo ne more nakazati, v krški občini okrog 100. Samo med avtoprevozniki jih čaka na plačilo opravljenega dela okrog 50, torej polovica izmed vseh, ki jih imamo. Naša občina premore skupno 431 obrtnikov in med njimi je 60 gostilničarjev, 30 trgovcev na drobno, 15 frizerjev in še nekaj takih, ki opravljajo storitve. Ti imajo menda prednost v tem, ker svoje delo lahko stranki zaračunajo takoj. Tako imajo zagotovljen vsaj dotok denarja, če že z vsem drugim niso zadovoljni. Vsi ostali pa so več ali manj »na oni strani« — med čakajočimi. V glavnem naši obrtniki delajo za družbena podjetja in ker od njih plačila ne prihajajo, marsikateri obrtnik se najda lastno substanco. Tisti, ki vrnejo obrtno dovoljenje, morajo na zavodu za zaposlovanje dokumentirati (s poslovnimi knjigami), dokazovati, da ne morejo poravnati obveznosti. Šele potem se lahko med nezaposlene prijavita tako obrtnik kot njegov (odpuščen) delavec.

Po Zakonu o dohodnini, ki bo veljal za naprej, bodo obrtniki plačevali mesečno akontacijo, njena višina pa se določi na podlagi prejšnjih davčnih napovedi. Ta osnova se vsako leto revalorizira z določenim količnikom, ki pa se ugotovi na podlagi indeksa cen na drobno v Sloveniji. Za leto 1991 je bil ta količnik izračunan na podlagi rasti cen v letu 1989, ko je pri nas divjala inflacija, zaradi tega je količnik zrasel na 13,336. V svojem protestu obrtniki dokazujejo, da ta izračun ni logičen, saj kaže izračun, narejen na podlagi rasti cen v nekoliko bolj umirjenem obdobju — prvih devetih mesecih leta 1990, količnik 0,938. Po protestu obrtnikov je republiška uprava za družbene prihodke izdala nov izračun količnika za določanje akontacije, in sicer 6,497, spremembo pa je utemeljila z inflacijo v letu 1989.

Zaradi vsega tega in še veliko drugih stvari so se člani upravnega odbora krškega obrtnega združenja odločili, da Naš glas povabijo v goste in preko njegovih strani v javnost posredujejo svoje nezadovoljstvo. Tako je nastala neke vrste anketa, skozi katero smo skušali javnosti predstaviti težave sloja, od katerega si naša družba obeta zelo veliko.

Kdo je odgovoren za tako zmedo?

»Nekaj stališč v naši protestni izjavi smo povzeli pri izjavi krških obrtnikov, nekaj je naših, a stališča do tega problema so pri nas vseh identična. Zahtevamo tudi, da se pokličejo na odgovornost ljudje v državni upravi, ki so lahko z enim samim izračunom spravili v negotovost 30.000 obrtnikov v Sloveniji. Ne gre samo za odgovornost v republiškem merilu, pač pa tudi v občinskem — za lansiranje takšnih podatkov, »je začel uvodno razmišljanje predsednik krškega obrtnega združenja, gospod Ivan Molan. »Celotno obrtništvo v naši republiki si je od predvolilnih strankarskih obljub obetalo veliko, zato se sprašujemo, kdo je snedel dane besede, saj smo obrtniki dobili veliko manj, kot smo imeli prej!« Nato je naštel stališča članov svoje organizacije:

Krška občina je specifična v Sloveniji — dolej smo imeli zaslobo in zagotovljeno delo v domačih velikih sistemih. Če ti padejo, pademo

tudi mi! Živimo tudi v ekološko zelo vprašljivem okolju. Zato poudarjamo, da obveznosti, ki izhajajo iz dajatev, ne moremo izenačiti z obveznostmi v drugih krajih. Naša lastnina je tu občutno manj vredna kakor lastnina drugje. Lahko še tako načrtujemo razvoj, pa tujih sovlagateljev ne bomo pritegnili razen tistih, ki so čustveno navezani na ta kraj. Če jih torej hočemo pridobiti, jim moramo ponuditi bistveno več. Zato zahtevamo, preko zakonodajalca, vpliv na občinske organe, da ta naš prostor z zakonom izvezemo iz splošnih načel. Pri nastajanju občinskih odlokov zahtevamo, da se nadomestilo za stavbna zemljišča zmanjša, stopnja davka na poslovne prostore (objekte) pa zniža na najmanjšo možno mero, saj je 1,25 % od vrednosti prostora nesprejemljivih. Če je namreč amortizacijska stopnja 1,5 % vrednosti, davek 1,25 %, nam torej ostane skupno 0,25 % vrednosti.

Zahtevamo tudi, da se dopolni določilo, po katerem se obrtniku, ki preneha z opravljanjem svoje dejavnosti in svojega poslovnega prostora ne odda v najem komu drugemu, stopnja prispevka poveča za 100%; v tem členu odloka naj bo zapisana možnost, da za obrtnika, ki dokaže, da po večkratni objavi za njegov lokal ni bilo zanimanja, povečana stopnja ne velja! Če smo že pri medsebojnih odnosih, potem povejmo tudi to, da zahtevamo, da nas oblast (tudi preko uprave za družbene prihodke) jemlje kot poslovne partnerje, ne pa da nam le grozi. V težavah naj nam skuša pomagati. Saj se zavedamo, da je treba družbi plačevati, a to obveznost čutimo le toliko, kolikor zmoremo in kolikor nam družba vloženo vrača. Pa poglejmo repbliško za-

konodajo: obljubljeni je bilo, in logično bi bilo pričakovati, da bi poslovanje in administriranje poenostavili, saj je obrtnik delavec, ne pa pisarniški molj. Vodenje poslovnih knjig, evidenc, določanje dobička... bi moralo biti enostavno, da bi ga zmogel vsak obrtnik s povprečno izobrazbo. Žal pa ni tako! Administracija je tako zapletena, da mora vsaka obratovalnica, če hoče zadostiti predpisom, zaposliti strokovnega sodelavca z višjo šolo. Včasih imamo občutek, da je zbiranje podatkov namenoma zamotano, da pride do zmede in do neupravičenega obremenjevanja obratovalnic!

V naši občini je skupno 431 obratovalnic s približno 500 zaposlenimi, skupno gre za približno tisoč ljudi. Brez računanja, laično gledano, vsak izmed teh ljudi (brez prometnih davkov!) prispeva državi po 5.000 dinarjev na mesec. To pomeni skupno 4–5 tisoč starih milijard mesečno. Tolikšen denar je treba spoštovati in upoštevati. Problematiko obrtništva bi morale katekolit službe v občini obravnavati posamično, od primera do primera, ne pa da vse zmečejo v en koš. Tudi če je bilo potrebno blokirati žiro račune in če je bila izterjava davkov slabša kakor drugod po Sloveniji, se mi ne čutimo krive. Če izterjava ni bila možna tam, kjer se kapital normalno preliva, ne moremo mi biti krivi, če nimamo dotoka denarja in če ni s čim poravnati davkov.

Poudarjam: ne očitamo upravi za družbene prihodke, da stvari ne izvaja globalno, po zakonu. Temu ne oporekamo! Le pogostokrat se ne pril-

godijo življenjskim dejstvom. Če hočemo biti partnerji in ustvarjati v skupni blagor, moramo k problemom pristopiti človeško. **Če zakon zahteva blokado žiro računa, prav. Smatramo pa, da bi naši organi v združenju morali biti obveščeni o tem, kaj se pripravlja. Mi vsi obsojamo tiste, ki obveznosti ne ponavnavajo, ki se jim ogibajo, obsojamo pa tudi tiste vodilne, ki zaradi napak pri enem ali dveh naših članih, zadevo posplošijo na celotno obrtništvo. Zato podpiramo prizadevanja slovenskih obrtnikov za spremembo zakonodaje:**

- da bo manj obremenjujoča za obrtnika, ker lahko samo male proizvodne celice prispevajo k splošnemu razvoju gospodarstva,
- da bo imela večji poudarek na razvojni dinamiki in olajšavah,
- da bo imela večje olajšave pri dodatnem zaposlovanju,
- da bo imela poudarek v gostinstvu na večji kakovosti, kar pomeni spodbujanje priprave in strežbe hrane.

V celoti se pridružujemo bojkotu slovenskih obrtnikov, ki je bil napovedan za 20. februar. Smatramo, da obrtništvo, ki je za naš prostor specifično, izhaja iz lastnine, tako kot kmetijstvo in podjetništvo. Takoj pa na svoji koži vsi občutimo zakone, ki jih sestavljajo ljudje brez lastnine! Čudimo se tudi, da pri teh obremenitvah iz BOD ni

bolj energično nastopilo združeno delo, saj so se te, po grobem izračunu in ne glede na namen, povečale za preko 30 %. Tega ne more prenesti nobeno gospodarstvo. Zato predlagamo, da se vsi proračuni, ne glede na rang, ne planirajo po seznamu potreb, ki se ovrednoti in razdeli na davkoplačevalce. Najprej je treba pogledati, koliko davkoplačevalci zmorejo, in šele nato naj se sestavi proračun. Poudarjamo, da je javna poraba še vedno v obliki, ko le govorimo, da jo bomo zmanjšali, a vse obdavčitve in višji odstotek obremenitev BOD govorijo o tem, da se javna poraba veča! Najti bo treba skupna stališča z oblastjo, saj ji bomo sicer morali izreči nezaupnico in jo bojkotirati na volitvah.

Moti nas tudi izjava predsednika izvršnega sveta, da bo oblast dosledno izterjevala obveznosti. On bi moral skrbeti tudi za razvoj gospodarstva, za iskanje sredine. Za take izjave je pristojen samo direktor davkarije!

Naš denar, čeprav smo obrtniki fizične osebe, se preliva preko bank in te ga imajo v svojem dnevnem obtoku veliko. Zanj je predvidena zelo nizka (8-odstotna) obrestna mera. Ta isti, naš denar, se pa nam vrača preko posojil po zelo visoki obrestni meri (tudi do 40-44%). Zato zahtevamo, da se ta (naš) denar plasira vsaj delno nazaj v obrtništvo, po nižji obrestni meri, ker bomo sicer poiskali konkurenčne partnerje: banke, ki nam bodo to omogočile.

ljenju! Vprašajmo se, zakaj! Če bi pri nas bila Amerika in bi bili poslanci (senatorji) tisti, ki imajo imetje, bi se o vsem gotovo drugače pogovarjali. Tako je pa lahko poslanec vsak, tudi tisti, ki ima doma samo zarjavel bicikel.

V sklopu občinske politike nimajo do nas nobene razumevanja, tudi argumenti, s katerimi se pojavljamo na upravi za družbene prihodke, ne za- ležejo nič, saj se držijo svojega kot pijanec plota. Vključno z izvršnim svetom, ki pa ima določene kompetence, ne naredijo nič za preprečitev propa- da sicer dokaj razvitega obrtništva v občini. Blo- kada žiro računov je nezakonita in neživljenjska. V slovenski skupščini je bil 23. januarja letos sprejet **zakon o dopolnitvah in blokadah pri podjetni- kih, ki pravi, da se blokade lahko opravijo samo v primeru, ko so skupne terjatve upnikov večje, kot je vrednost firme. Terjamo enak postopek tudi zase!**

Vsi skupaj, vključno z našimi delegati v občinski skupščini smo premalo agresivni, saj tvorimo po- membno delež v družbenem dohodku našega oko- lja. Če se ne bo spremenil pristop k reševanju naših problemov, bomo zahtevali odstop izvršnega sveta.

Oto Sevshek:

Če z dobrim delom zagotoviš kakovost, te prometni davek kaznuje!«

(Gostilničar, trenutno še zaposluje 15 delavcev, nosilca obrti sta dva.) »Davčno in ostalo problematiko so že drugi obravna- vali, zato je jaz ne bom. Pravim pa, da bi mo- rali gostinstvo deliti na dva dela: na bifeje in restavracije. Nov davčni sistem je prizadel večje gostince, ki se ukvarjajo tudi s ponudbo hrane in tako prispevajo k razvoju turizma. Obljubljeno je bilo, da se bo znižala davčna stopnja. **S tem, ko se prometni davek obra- čuna po prodajni ceni, pa plačaš tudi da- vek na lastno delo!**

Že s padcem kupne moči prebivalstva se nam je zmanjšal obseg dela, priliv denarja, zato so stroški večji, saj je delavec dražji za 30 %. To pomeni tudi, da delavec sam dobi 10-12 % manj v kuverti! Gostinstvo bo primora- no zmanjšati število zaposlenih, krčiti obseg in kakovost dela, poenostavljati..., kar vse pomeni korak nazaj v turizmu. Tudi tujih vlaganj v naš turizem, ki jih tako propagira- mo, ne more biti. Prej bo obratno: naši ljudje bodo začeli vlagati v tujini, v obratovalnice od Celovca naprej, da si bodo lahko zagoto- vili eksistenco. To seveda pomeni nezaupni- co naši družbi.«

Drago Radej:

Terjamo zase enak tretma, kot ga imajo firme!«

(Soboslikar: zaposluje 9 delavcev in ima enega štipendista.)

»Republika davčna zakonodaja je ta hip do gos- podarstva slabša, kot je bila stara. Tistih nekaj po- zitivnih stvari kaj malo olajša položaj. Pozna se le pri oprostitvi za nove obratovalnice, pri obstoječih pa je vse po starem. Družbene dajatve so precej večje (do 30 %), davki pa tudi ne spodbujajo razvo- ja obrtništva. Veliko je za lase privlečenega, ni upoštevan položaj v družbi, kjer bo težje ustvariti denar. Ni možno plačevati akontacije vnaprej, to- rej davka na nekaj, kar šele bo ustvarjeno. Tudi realizacija ni skozi vsa leta enaka in tisto, kar za- služiš, ni nujno, da boš tudi dobil. Zato trdim, da je nova zakonodaja uperjena proti obrtništvu. Red že mora biti, samo potem naj bo povsod! Mi pa ima- mo občutek, da nas imajo za poskusne zajce — kdor bo preživel, bo, drugi pa naj pocrkajo. Ne jemljejo resno našega potenciala: kapitala, inova- tivnosti... Razen v nekaj predvolilnih in kasnejših obljubah nove oblasti ni moč zaznati v našem živ-

Jože Arh:

Ne moremo plačati prej, kakor pokasi- ramo!

(Ukvarja se s tesarstvom, zidarstvom in gradbeno mehanizacijo, zaposluje 5 delavcev in je sam nosilec obrti.) »Podpiram idejo o bojkotu volitev, če ne najdemo kom- promisa z UDP in IS, saj bomo prisiljeni iz- reči nezaupnico. Davčna uprava, tako v občini kakor v republiki, gleda, da dobi da- jatve prej, kakor jih jaz dobim plačane. Pri obojih upravnih organih bi bilo prav, da se režija zmanjša za 40 %.«

Emil Vehovar:

Kje je obljubljena pomoč?

(Ima kovinsko obratovalnico z dvema nosilcema obrti in petimi zaposlenimi.) »Bilo je že dovolj povedanega, zato samo sprašujem: Kje in kako namerava izvršni svet pomagati obrtnikom in poodjetnikom, kot je to zapisal v dokumente? Iz besed predsednika IS vidimo le, da nam je grozil z zakonom, t.j. z rigoroznimi izterjavami. Samo odgovor na to bi rad slišal.«

Jože Požun:

Denarja ni niti za nafto!

(Avtoprevoznik, predsednik avtoprevozniške sekcije.) »Prenesel bom naše skupne probleme: sekcija šteje trenutno še 104 prevoznike in 20 lastnikov gradbene mehanizacije. Med zasebnimi prevozniki je pol kiperšev in pol špedicijskih. Našo dejavnost v občini so prizadeli vsi kriteriji, ki smo jih zapisali v peticiji. Realizacija za 1990 še do danes ni plačana. Velikega odstotka tega denarja fantje ne morejo dobiti, zato jih je okrog 20 % začasno odjavilo obrt — dokler se finančna disciplina ne popravi. Dokler ne dobijo že lani zasluženega denarja, nimajo niti za sproti za nafto. Začasno odjavo (za pol leta) so morali uporabiti tisti, ki delajo za TES, Pionirj... Prevozniki so dve leti plačevali 5-odstotni zvezni davek. Rečeno nam je bilo, da bo s 1. januarjem 1991 ta davek odpadel, pa ni. Le ime so spremenili, iz zveznega je postal republiški. Ob sicer sprejetih obremenitvah nam je to prevelik zalogaj. Glede na to, da tudi dela ni, se bo očitno prevozniška sekcija v naši občini morala prepoloviti.«

Marjan Jakša:

Ni mladih v uk in ni novih mojstrov

(Kamnosestvo, zaposluje šest delavcev in je sam nosilec obrti.) »Ker je o zakonodaji že vse povedano, bom dodal le nekaj konkretnega o kamnosestvu, ki je specifična dejavnost. Spadamo pod gradbeništvo, pogovarjamo se o razvoju obrti, moti pa me veliko stvari. Na zapadu, če že o njem govorimo, banke spodbujajo razvoj obrti s kratkoročnimi ali dolgoročnimi krediti tam, kjer je to potrebno. Pri nas so pa stvari drugačne: v teh časih, ko so plačilni tokovi zamrli, smo ostali brez obratnih sredstev in je poslovanje oteženo. Zato bi morale za nami stati banke, ki bi nam v teh vakuumih s krediti pomagale premostiti težave.«

Kot sem že rekel, je kamnosestvo specifična dejavnost, dokaj vezana na uvoz repromateriala in osnovnih sredstev, ki pa niso poceni. Zato jo je težko razviti na zapadni nivo in je v naši republiki ena najmanj razvitih dejavnosti, posledica pa so težave s podmladkom. Vajenca je težko dobiti, ni novih mojstrov in delavcev. Velike kamnoseške firme imajo, glede na obrtnike, že itak monopol: material moram plačati, še preden ga naložim, ne pa z naročilnico. Če pa jaz robo prodam, moram čakati na svoj denar 2-3 mesece.

Okaral bi tudi našo občinsko oblast. Nekaj obratovalnic je bilo poplavljenih, škode so znane za vsakega posameznika, pa se nam ta oblast, glede na vse doživete težave, ni odzvala, kot so se oblasti drugod po Sloveniji. Zapisniki komisijskih ogledov so potrdili, da je bila škoda velika, s strani občine pa ni bilo nobene pomoči, ne v denarju in ne z nasveti. Tudi nismo izvedeli, koliko denarja je

prišlo iz republiškega sklada za pomoč poplavljenim. Zato tudi na to vprašanje pričakujem odgovor! Ravno tako se ni odzvala s pomočjo zavarovalnica. Izplačevala je samo minimalno škodo za ozimnico, za ostalo pa nič. S prispevki so pomagali samo obrtniki, ki so že tako skoraj vsi skrahirali.

Glede na nerazvitost dejavnosti bi pričakoval, da bo kamnosestvo imelo kakšno prioriteto pri nakupu zemljišč. Gradil bi večje, sodobnejše delavnice, ki bodo edine lahko omogočile razvoj dejavnosti.«

Jože Pirc:

Najedam lastno substanco

(Je sam nosilec parketarske obrti in za sedaj še zaposluje 11 ljudi.) »Glede na to, da so se že vsi izpovedali, nimam več česa dodati, saj imam iste težave, kot vsi ostali. Sem pa občutil blokado žiro računa in s tem se ne strinjam. Uprava za družbene prihodke je to preveč posplošila. S starimi znanci in krivci bi morala drugače poračunati. Delam pretežno za družbeni sektor in vsi veste, kako prihajajo plačila, dajatve pa moram plačevati sproti. Zaradi tega najedam že lastno substanco.«

Dušan Vučajnk:

Strah me je!

(Stekoarstvo, sam je nosilec obrti, ima pa tri zaposlene in enega štipendista.) »Strah me je in žalosten sem. To lahko rečem v podporo vsemu, kar so povedali moji kolegi. Vsi imamo neke pobožne želje, a vse, kar so nas v življenju učili, danes ne velja nič. Kar se danes dogaja, v bližnji prihodnosti ne obljublja nobene perspektive.«

Franc Nečemer:

Prispevek za spremembo namembnosti večji od investicije

(Nosilec vrtnarske obrti, ima štiri zaposlene delavce in dva štipendista.)

»Probleme z dotokom denarja imam enake, kakor vsi drugi, ki delajo za družbeni sektor. Opravljam zunanje ureditve in vzdrževanje javnih površin. Imam pa težave z nadaljnjim razvojem dejavnosti. Kot obrtnik proizvajam del repromateriala na zemlji. Ta dejavnost bi morala biti opredeljena kot kmetijska, me pa vsepovsod tretirajo kot obrtnika, s tem da moram plačati vse dajatve in na objektih, na katerih proizvajam, celo spremembo namembnosti zemljišča. Deset let sem se namreč boril, da sem lahko kupil zemljišče, tudi to, da sem si uredil status kmeta, ni zadostovalo za lažji nakup zemlje, ki mi je osnovno sredstvo. Ko sem (po desetih letih), postal lastnik in sem uradno zaprosil za lokacijsko dokumentacijo, da bi šlo vse po črki zakona, sem za spremembo namembnosti dobil odločbo, ki terja od mene višji znesek, kakor je vredna celotna investicija: 100 milijard, ki si jih ne morem privoščiti. Pritožil sem se in sem še v fazi čakanja.

Omembe vredno je tudi usposabljanje mladega kadra. Moja dva štipendista v šoli dobivata samo teoretično znanje, prakso pa opravljata v družbenem sektorju. Ko prideta k meni, ne znata skoraj nič. Če vse to seštejem, vidim, da sem v tistih osmih letih, ko sem bil v Švici, naredil veliko več in bi v enajstih letih, kolikor sem jih porabil tukaj za borbo z monopoli, zunaj lahko bistveno drugače napredoval.

Ivan Molan:

Teorija drugačna od dejstev

(Kovinsko proizvodna dejavnost, dva nosilca obrti, šest zaposlenih, en štipendist), »Govorimo o razvoju malih enot uslužnostne obrti, prevoznitstva, gostinstva, kmetijstva. Pokažimo z dejanji, ali si to res želimo, ali pa nehamo govoriti o lepih rečeh. Priznajmo, da denar rabimo, da ga moramo izmolsti, drugo nas pa ne zanima. Že zaradi lokalnih razmer v ekologiji in razvrednotenega okolja, pa bi vsak izmed nas naredil vsaj eno stvar: če bi še enkrat lahko začel, bi se odločil za naložbo izven krške občine! Zagotovo!«

Jože Cvar:

Zmanjšati je treba davek, ne pa akontacijo (Tajnik obrtnega združenja Krško): »Dovolj žalostno je, da nobena banka že tri mesece ne daje nikakršnih kreditov in da moramo pri nas likvidnost reševati s članskim dinarjem združenja, ki pa se zbira v povsem druge namene.

Kritizirali smo tudi poslance. Ljudje nimajo več nobenih možnosti vplivanja: zakon je sprejet in vprašanje je samo, kateri odlok bo prej na dnevnem redu skupščinske seje: o proračunu ali o davkih. Tudi zmanjšanje akontacije, ki ga je poslala Republiška uprava za družbene prihodke, (na faktor 6,4), ne pomeni še nič. Če se ne zmanjša stopnja davka, naše člane na koncu leta lahko še vedno čaka odločba v vsej svoji vrednosti, s faktorjem 13.

V svoji 30-letni delovni karieri sem bil 18 let v zdravstvu, 12 pa v obrtništvu, z dušo in telesom. Kljub temu bom sedaj udaril po zdravstvu. Kaj me boli! Moj član, obrtnik, se pojavi pri zdravniku in ga sestra najprej vpraša, če ima potrjeno zdravstveno knjižico. **S tem ne nameravam napadati zdravstvenega osebja ampak sistem zdravstva.** V letu 1971 smo v Sloveniji pristopili k nacionalnemu zdravstvenemu varstvu, k izenačitvi pravic delavcev in kmetov, s tem, da vsi koristijo zdravstvene storitve brez potrjene zdravstvene izkaznice, ker za njimi stoji družba. Razen obrtnikov! Navedel bom primer: obrtnik, ali njegov delavec, se je po poškodbi pri delu, z drobcem železa v očesu, pojavil pri zdravniku. Ta ga sprejme, ker ga mora, hkrati pa mu naroči, naj si uredi zdravstveno izkaznico, če naj ga pošlje v bolnišnico.

Ta isti obrtnik je pred dejstvom, da so mu partnerji dolžni 200 starih milijard dinarjev in se sprašuje, kdaj bo lahko potrdil zdravstveno izkaznico. Če bo šlo tako naprej, bo lahko obrtnik segel od zdravstvenega varstva samo do hiralnice, tako, kot na zahodu. Vse ostalo pa si bo moral plačati sam.

Bolniški stalež je pri samostojnih obrtnikih najmanjši izmed vse populacije. Tudi vso to zmanjšanje števila zaposlenih na občini pomeni prenos obveznosti na našo strokovno službo, kajti občinska uprava za družbene prihodke se je opredelila, na podlagi zakonskih določil, da bo v prihodnje opravljala le kontrolo. Zato ljudje pri meni redno iščejo tolmačenje in pomoč.»

Božislava Venek,

direktorica Uprave za družbene prihodke občine Krško:

1. Splošne ugotovitve o davčni politiki in davčnem sistemu v državi:

Davčna politika bi morala predstavljati eno izmed »politik« v sklopu ekonomske politike neke države. Vendar pri nas še nismo razčistili, kakšno vlogo naj bi imel instrument davkov, oziroma kaj želimo s tako ali drugače zastavljeno davčno politiko doseči. Zato nismo imeli (in tudi še nimamo) konsistentno in dolgoročno vodene davčne politike, kar onemogoča vse ekonomske subjekte, da

bi predvidevali prihodnost, jo načrtovali in se v perspektivi prilagajali. Imeli smo le davčni sistem (ki meji na nesistem), ki je avtarktično in stihijno zagotavljal (pa še to ne najbolje) izvajanje fiskalne funkcije.

Davčni sistem in politika v nobeni razvitejši državi nista povsem enostavna, vendar so za razliko od našega (dosedanjega), zapletenega, nepreglednega in neučinkovitega sistema, drugi sistemi učinkoviti.

In tu vidimo napako nove davčne zakonodaje, ki pravzaprav ni napaka v sami zakonodaji, pač pa je napačno to, da s 1.1.1991 ni bila ustanovljena nova nadzorna oz. kontrolna institucija, z na novo oz. dodatno izobraženimi kadri, z novimi načini, metodami in sistemi dela. V kolikor se bo v praksi »vozil« nov davčni zakon po starih tirih, običajih in navadah, ne bo niti učinkovit, niti »pravičen«, niti stimulativen.

Z novo zakonodajo je sicer delno ukinjena dvotirnost oz. diametralna različnost zakonov, ki veljajo za podjetja od zakonov, ki veljajo za obrtnike, vendar je še vedno ugodnejša za obrtnike. Tudi v novi zakonodaji so ostale določene anomalije - kot na primer, da obrtnik nima osebnega dohodka...

V kolikor se bomo poskusili približati na davčnem področju zahodnim državam, bomo morali čim hitreje napraviti premik v miselnosti (npr.: upravam za družbene prihod-

ke dati oz. priznati zgolj kontrolno in nadzorno funkcijo, ne pa svetovalne, kreditne, razvojne in podobno; spoznati, da so obresti cena kapitala; da ima znanje svojo ceno; da mora vsaki kalkulaciji imeti mesto davek in to pred razširjeno reprodukcijo, pred osebno porabo,...).

To bo težka in dolgotrajna faza, saj je bil naš odnos do dela, kapitala, znanja, lastnine, itd. objektivno pogojen z razmerami našega družbeno-političnega sistema.

2. Vloga občine, oz. izvršnega sveta oz. uprave za družbene prihodke na področju davčne politike v letu 1991:

V letu 1991 je prvič davčna politika in sistem opredeljen z republiško zakonodajo in je občinam prepuščeno le določanje osnov in stopenj za davek od premoženja, davek na dediščine in darila ter davek od iger na srečo - te vrste davkov tudi niso vključene v dohodnino.

Skladno z zakonom o dohodnini pa je v pristojnosti občinskega izvršnega sveta le odpis davka zaradi neizterljivosti (davčni dolg, ki se ne da izterjati, se odpíše kot neizterljiv in tisti primeri, kjer bi se z izterjavo spravilo v nevarnost nujno preživetje zavezanca in njegovih družinskih članov). V zvezi z urejanjem davkov izvršni svet nima drugih pristojnosti (lahko pa, seveda, na drug način »pomaga« drobnemu gospodarstvu).

Iz zgoraj navedenega sledi, da uprava za družbene prihodke oz. funkcija davkov ne vključuje

niti razvojne, niti kreditne, niti socialne funkcije, v kolikor ne štejemo za razvojno in socialno funkcijo progresivne lestvice, ki nižje dohodke obdavčuje relativno manj. Iz tega sledi, da bo moral izvršni svet zagotoviti v letu 1991 (ki je prehodno) upravi za družbene prihodke pogoje za nemoteno izvajanje davčne zakonodaje; razvojno in socialno funkcijo pa sprovajati preko oz. s pomočjo za te namen ustanovljenih institucij, zavodov, organizacij in organov (npr.: kreditno oz. bančno preko bank, socialno preko Centra za socialno delo, razvojno preko razvojnih skladov oz. proračuna in upravnega organa za razvoj, itd.); ne pa neracionalnosti in nepravilnosti na drugih področjih kompenzirati z neplačevanjem davčnih obveznosti (čeprav so te težnje v praksi zelo prisotne na vseh nivojih).

Na koncu bi želela poudariti le še to, da ne želim »polemizirati« z obrtniki, da nisem »na drugi strani« kar se tiče njihovih zahtev po poenostavitvah, razbremenitvah, ki pa bi morale veljati za vse, ne le za obrtniški sloj (s tem bi bilo olajšano tudi delo v upravah), vendar sem zagovornik mišljenja, da moramo vse to doseči po legalni poti.

Zaradi pomanjkanja časa za pripravo teksta se opravičujem, ker nisem odgovorila na vse »izzive« ali pa sem odgovorila premalo strokovno oz. argumentirano, vendar sem pripravljena, po potrebi, podati podrobnejša pojasnila.

Krško, 22.2.1991

**DIREKTOR
UPRAVE ZA DRUŽBENE PRIHODKE
OBČINE KRŠKO
Božislava VENEC**

Inž. Franc Župan išče in preizkuša

Elektronske naprave pomagajo varčevati energijo

Izvršni svet SO Krško je februarja v Dolenjskem listu objavil razpis raziskovalnih nalog za naslednja področja.

Do konca razpisnega roka je na izvršni svet prispela ena sama prijava. Predlog svoje raziskovalne naloge »Varčevanje z energijo« je poslal Franc Župan, dipl. inž. elektrotehnik iz Prekope pri Kostanjevici, in ga utemeljil s predstavitvijo svojih že preizkušenih elektronskih časovnih programatorjev ALFA 1, ALFA 2 in HERKUL.

Inž. Župan je 10 let delal v šentjernejški Iskri, zadnje leto je samostojni obrtnik. Veliko se ukvarja z regulacijo temperature, še zlasti s programi varčevanja z energijo, in servisiranjem profesionalnih elektronskih naprav. Z idejo o varčevanju energije se uk-

varja dve leti, posebej temeljito pa v zadnjem letu, ko so tudi nastali predstavljeni programatorji. »Analize so pokazale,« pravi inž. Župan, »da je potrošnja energije na enoto proizvoda pri nas veliko večja kot v svetu. Obstajajo sicer globalni načini varčevanja, npr. izklapljanje ob konicah, vendar so taki sistemi dragi. Zato sem se omejil na razvoj programatorjev porabe energije za srednje in manjše porabnike, kakršnih je velika množica. Tu mislim na gospodinjstva, industrijo, ustanove, šole, poslovne prostore, porabnike v kmetijstvu.« Prepričan je, da bi uveljavitev teh naprav že na naštetih področjih prinesla veliko dobrega tako posameznikom kot družbi, obenem pa predvideva možnosti za njihovo uporabo še marsikje drugje. Te možnosti namerava tudi poiskati, meni pa, da je treba tudi porabnike energije osveščati, kje vse lahko varčujejo in kaj bodo imeli od tega, saj se, žal, prevelike porabe zavemo šele takrat, ko nas neposredno udari po žepu.

»Preizkusi so pokazali, da se s programatorjem ALFA 1, ki je priključen na 80-litrski bojler, lahko prihrani tudi več kot 40 % stroškov za energijo,« je v dokaz o učinkovitosti svojih regulacijskih naprav povedal inž. Franc Župan.

Elektronski časovni programator ALFA 1 je tedenski časovni programator, na katerem programiramo dan, uro in minuto vklopa oziroma izklopa električne naprave. Program se lahko vpiše za cel teden in se potem ponavlja, možno pa ga je v vsakem trenutku poljubno spremeniti. Ima pa še posebno tipko za ročni vklop in izklop. Pri uporabi te tipke ročno vklopimo napravo, vendar program ostane nespremenjen in njegove funkcije prav tako. Vsi programatorji imajo vgrajene NiCd akumulatore, tako da se program ohrani tudi ob izpadu energije. Programator ALFA 1 je namenjen za priključitev na enofazno napetost 220 V/50 Hz, direktno pa lahko preklaplja potrošnike do 3000 W.

ing. F. Župan

Programator HERKUL je prav tako tedenskega tipa, izdeluje se po zahtevah in potrebah naročnika, predviden pa je za trifazno krmiljenje različnih moči.

Tudi programator ALFA 2 je tedenski programator, poleg tega pa je njegovo delovanje povezano še z elektronskim termostatom. Uporaba je predvidena predvsem za sisteme centralnega ogrevanja, kakor tudi za ogrevanje z električnimi in termoakumulacijskimi pečmi. Namenjen je za enofazno priključitev 220 V/50 Hz, direktno pa lahko vkaplja porabnike do 3000 W. Prihranki pri kurilnem olju oziroma električni energiji pri večjih porabnikih investicijo lahko povrne prej kot v enem mesecu.

Inž. Franc Župan

NAŠ GLAS

SKUPNE DELEGATSKE INFORMACIJE

Sklic zasedanja zborov SO Krško

Skupno zasedanje zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora bo v četrtek, 28. februarja ob 15. uri. Na dnevnem redu bodo:

- odgovori na delegatska vprašanja ter nova vprašanja in pobude;
- osnutek sprememb poslovnika občinske skupščine;
- osnutek programa dela IS SO Krško;
- predlog odloka o zaključnem računu občinskega proračuna za leto 1990;
- osnutek dogovora o usklajevanju davčne politike v letu 1991;
- osnutek odloka o davkih občanov za leto 1991;
- izhodišča IS SO za oblikovanje politike cen komunalnih storitev in stanarin v letu 1991;
- poročilo o izvajanju reorganizacije v občinskih upravnih organih;
- predlog za izvolitev neprofesionalnih sodnikov Sodišča združenega dela v Brežicah.

Iz zapisnika januarskega zasedanja zborov SO Krško

Po razpravi o dnevnem redu so delegati zborov SO Krško sprejeli naslednji dnevni red:

1. Potrditev zapisnika 9. skupnega zasedanja
2. Pregled starih ter novih pobud in odgovorov na delegatska vprašanja
3. Razrešitve in imenovanja funkcionarjev občinskih upravnih organov
4. Analiza izvajanja družbenega plana občine Krško za obdobje 1986/90, z usmeritvami razvoja za obdobje 1991/95
5. Predlog Odloka o ureditvenem načrtu Ravno-peskopok
6. Predlog sklepa o podaljšanju javne razgrnitve osnutka sprememb in dopolnitev dolgoročnega družbenega plana občine Krško za obdobje 1986-1995/2000 in družbenega plana občine Krško za obdobje 1986-1990 (razširitev začasnega skladišča NS RAO)
7. Volitve in imenovanja

V 1. točki dnevnega reda so delegati potrdili zapisnik 9. skupnega zasedanja s tremi dopolnitvami, ki so jih terjali Vida Ban, Niko Žibret in Polona Urek. Postavljeni sta bili 2 delegatski vprašanji. Prvo se je nanašalo na odlok o povišanju cen stanarin in komunalnih storitev, spremembo stališča IS, v katero so ga prisilili dogodki na ulici in nezadovoljstvo delegatov s takim ravnanjem svoje vlade. Drugo vprašanje se je nanašalo na poslovniki skupščine, ki da bi že zdavnaj moral priti pred delegate.

V 2. točki dnevnega reda je Tone Žigante primerjal podatke o cenah stanovanj v občini Krško in v Ljubljani ter postavil sklop vprašanj, ki zahtevajo odgovor. Tema: kakaj takšna razlika v ceni stanovanj. V nadaljevanju so delegati dajali mnenja in predloge v zvezi s sistemom KATV: menili so, da ti isti, ki so v zasebnih hišah, niso v enakopravnem položaju s tistimi, ki so v blokih ter predlagali, da bi

lastniki v blokih plačevali vzdrževalnino za določeno čas, v katerem bi je lastniki zasebnih hiš ne plačevali, da bi se tako izenačili; slišati je bilo predlog, da bi občani, ki so plačali gradnjo, a sistem KATV do njih še ni speljan, dobili denar nazaj ter mnenje, da je bilo za začetek gradnje sistema zbrano toliko denarja, da bi moral biti že v celoti končan; pripomnili so tudi, da bi morali o problematiki KATV odločati vsi prizadeti in ne le delegati Skupščine uporabnikov. Delegati so še sprejeli pobude, da Republiški skupščini naslovijo zahtevo za ustanovitev posebnega »rizičnega sklada« za pomoč podjetjem, ki propadajo ter da naj Občinska skupščina v bodoče obravnava osnutke tistih republiških zakonov, ki nas neposredno prizadevajo. Predlagali so tudi, da bi v prihodnje vse stranke v občini prejemale po en izvod gradiva za zasedanja Republiške skupščine, pošiljali pa bi ga tudi vodstvom Krajevnih skupnosti. Denar za to naj zagotavi občinski proračun.

Pri 3. točki dnevnega reda so delegati soglasno izglasovali razrešitev naslednjih funkcionarjev upravnih organov:

- Jenič Franca, predsednika Občinskega komiteja za družbeno planiranje, razvoj gospodarstva in urejanje prostora,
- Siter Danila, predsednika Občinskega komiteja za družbene dejavnosti
- Pavlin Franca, vršilca dolžnosti sekretarja Občinskega sekretariata za notranje zadeve in občo upravo
- Dokler Darko, vršilko dolžnosti namestnice direktorice Občinske uprave za družbene prihodke
- Gašparinčič Željko, vršilca namestnika predsednika Občinskega komiteja za družbeno planiranje, razvoj gospodarstva in urejanje prostora
- Bučar Draga, vršilca dolžnosti namestnika sekretarja Občinskega sekretariata za notranje za-

deve in občinsko upravo.

Z večino glasov delegatov pa so bili imenovani naslednji funkcionarji:

- Jenič Franc za sekretarja Sekretariata za razvoj, urejanje prostora, varstvo okolja in upravne zadeve
- Glinšek Franc za sekretarja Sekretariata za gospodarsko infrastrukturo
- Siter Danilo za sekretarja Sekretariata za družbene dejavnosti
- Pavlin Franc za sekretarja Sekretariata za notranje zadeve in občo upravo
- Gašparinčič Željko za direktorja Geodetske uprave.

V četrth točki dnevnega reda je imel uvodni nagovor gospod Franc Jenič, nato pa se je začela razprava. Ko naj bi glasovali o sprejemu dokumenta, pa ZD ni bil več sklepčen, zato je predsednik SO Krško Vojko Omerzu skupno zasedanje zaključil. V drugem delu zasedanja, 5. februarja 1991, so delegati sprejeli predlog g. Ivana Molana za razširitev dnevnega reda s točko Pobuda za spremembo davčne zakonodaje, ki naj bi jo v Republiški skupščini prebral delegat g. Metod Šonc. Predsednik SO Krško, ing. Vojko Omerzu je v uvodu povzel poglobljena mnenja in pripombe prvega dela zasedanja o točki »Analiza izvajanja družbenega plana občine Krško za obdobje 86/90, z usmeritvami razvoja za obdobje 91-95«.

Izvršnemu svetu predlagamo:

— Naj obdrži prispevek za pospeševanje proizvodnje hrane v občini Krško, ki naj bi bil v višini 0,5% - 0,8% BOD. S temi sredstvi bi poravnali stare dolge, ki so nastali pri programih iz leta 1990, ali začeti leta 89 in 90. Če tega ne bomo tako rešili, bo nastala velika družbena in osebna škoda.

— Izvršni svet naj izdela program dela za leto 91:

— IS in SO morata ustvariti pogoje za razvoj podjetništva, drobne obrti in razvoj gospodarstva, razvoj kmetijstva in družinskih ter socialnih kmetij, iskanje svežega denarja, izpostavljanje potrebnih podatkov za nova podjetja in obrtnike, nudenje ustreznih kreditov za začetni zagon, kakovostno delovanje fiskalnega sistema.

— v točki Skrb za zagotavljanje kakovosti življenja v skladu s pristojnostmi občine: razvoj komunalne infrastrukture in stanovanjskega gospodarstva, delovanje družbenih dejavnosti iz pristojnosti občine (šolstvo, kultura, zdravstvo, telesna kultura), izpostavljanje ustreznih socialnih programov, reševanje ekoloških vprašanj (fizična in mentalna ekologija), odpiranje novih delovnih mest, vendar le z ustrejanjem pogojev za nastajanje novih podjetij in obrti.

Program mora zagotavljati pravno varnost pri delovanju komunalnega sistema, pri čemer je mišljena tudi pravna varnost skozi pravosodni sistem, ki mora delovati avtonomno, v okviru svojih pristojnosti.

Gradivo je obširno (90 strani), zato bi moralo imeti vsebinsko kazalo po straneh, razčlenjeno celotno besedilo in razvidna vsa poglavja. V skupnem uvodu niso predstavljena vsa področja, ki jih analiza zajema, izpuščeno je področje družbenih dejavnosti, ki v proračunu občine predstavlja 45% vseh prihodkov in čigar storitve predstavljajo ključne razvojne dejavnike in osnovo kakovosti življenja. Analiza nima bistvenega sestavnega dela: sklepov in zaključkov. Zaključki so sicer pripravljeni za področje družbenih dejavnosti, a so v skupnem gradivu tako skriti, da jih celo resnično vztrajen bralec komaj najde.

Glede na mehke usmeritve in omejitve finančnih možnosti, kot je navedeno v uvodu, bi moral izvršni

svet v zaključku predlagati prioriteto med sektorji in tako dati prednost zakonsko določenim programom. Pri naštevaju programov za izvajanje usmeritev razvoja po posameznih področjih, ki bodo ostala v pristojnosti občine, niso upoštevani sklepi IS RS.

Pripomba in sugestija h tekstu o komunalni in cestni infrastrukturi, o komunalni direkciji, o organizaciji distribucije vode in, na področju stanovanjskega gospodarstva, kjer da ni zapisana obnova stanovanjskega fonda v smislu revitalizacije in njegovega vzdrževanja.

Izglasovan je bil sklep (z večino glasov delegatov vseh v treh zborih): SO Krško je seznanjena z Analizo izvajanja družbenega plana občine za obdobje 86-90, ter sprejema usmeritve razvoja za obdobje 91-95, s pripombami iz razprave.

V peti točki dnevnega reda so delegati obravnavali predlog odloka o ureditvenem načrtu Ravno peskokop. Delegati so postavili naslednja vprašanja:

— Zakaj podjetje Kremen ne plačuje odškodnine za izkopani material? Ali so bili na javni razpravi o dokumentu prizadeti obveščeni, da podjetje načrtuje na lokaciji Ravno tudi proizvodnjo lahkega betona z deponijo, črpalnico, trafo postajo ter silosi za cement?

— Kdo bo saniral površine, če podjetje Kremen morebiti propade?

— Kakšna je možnost zemljišč, na katerih se izkoriščanje peskov še ni začelo?

— Ali se prispevek za spremembo namembnosti zemljišč plačuje?

— Ali bo sanacija res potekala tako, kot je zapisano v Odloku in kdo jo bo kontroliral?

— Ali ima podjetje Kremen finančne možnosti, da sanacijo sproti izvajajo?

Predstavniki podjetja Kremen, Savaprojekta ter izvršnega sveta so odgovorili na ta vprašanja. Podjetje Kremen je bilo po sedanjih predpisih oproščeno odškodnine za izkopani material, prizadeti lastniki parcel pa so bili v javni razpravi seznanjeni, da na tem območju načrtujejo gradnjo objekta za finalizacijo peskov. Pričakujemo lahko, da bo sanacija poslej potekala kot je to v odloku zapisano. Ureditveni načrt Ravno -peskokop predvideva, kolikšen je lahko letni izkop peskov ter ter v kakšnem času in koliko površin je potrebno vzporedno sanirati. Pred novimi izkopavanji je v Odloku zaščiten vse, kar ni predvideno za izkoriščanje. Podjetju Kremen bo od sedaj potrebno pridobiti lokacijsko dovoljenje za vsak kvadratni meter izkoriščenih površin. Prostorska zakonodaja ne ureja vprašanja plačevanja spremembe namembnosti zemljišč, zato to ni predmet predloženega ureditvenega načrta. Odškodnino ureja posebna zakonodaja, ki jo moramo upoštevati in uveljaviti. Po tej razpravi je bil odlok z večino glasov delegatov sprejet.

V 6. točki dnevnega reda so delegati razpravljali o podaljšanju javne razgrnitve osnutka sprememb in dopolnitve dolgoročnega družbenega plana občine Krško za obdobje 1986—1995/2000 in obdobje 1986-1990. Predsedujoči Vojko Omerzu je predlagal, da se datum za zaključek javne razprave premakne z 28. 2. na 31. 3. 1991.

Delegati so menili, da je prostorski plan še vedno v domeni stare zakonodaje ter da kakovostne javne razprave v 16 krajevnih skupnostih ni moč izpeljati v enem mesecu. Gradiva za razpravo mora uradno pripraviti Sekretariat za razvoj, urejanje prostora, varstvo okolja in upravne zadeve. Razpravljali so o problemu skladišča RAO ter rente. Anton Žigante je predlagal, da naj skupščina občine razpiše referendum z vprašanjem, ali želimo nuklearne odpad-

ke ali ne. Metod Šonc je menil, da drugi lokacije za skladiščenje RAO lahko odklanjajo, mi pa imamo NE tu, zato je najbolje, da si prizadevamo za njeno varno obratovanje in rento, ki jo bodo dobili tudi naši sosedje. Z večino glasov je bil sprejet sklep o podaljšanju javne razprave do 31. 3. 1991.

V 7. točki dnevnega reda Volitve in imenovanja so delegati po razpravi izglasovali razrešitev Marjane Mlinarič kot članice IS SO ter Franca Pavlina kot vršilca dolžnosti sekretarja občinskega sekretariata za LO. Izvolili so 3 člane IS SO: Andreja Kovačiča, Branka Kovačiča in Damjana Laha, ter imenovali Andreja Kovačiča za sekretarja Sekretariata za kmetijstvo, gozdarstvo in veterino, Branka Kovačiča za sekretarja Sekretariata za finance ter Damjana Laha za sekretarja Sekretariata za LO.

V dodani 8. točki dnevnega reda, ki so jo predlagali delegati obrtniki, so razpravljali o pobudi RS za spremembo davčne zakonodaje. V imenu Obrtnega združenja Krško je Ivan Molan delegatom posredoval peticijo s pobudo, da z njo nastopi v RS naš delegat, v kateri so predlagali:

— da se akontacije davkov brezpogojno večje na plačano realizacijo, kar pomeni, da naj

bi zakonodajalec spremenil način plačevanja akontacij tako, da zavezanci plačevali akontacije kot davek po odbitku, to pomeni, da bi plačnik računa nakazoval 5% državi, preostalih 95% pa obrtniku — zavezancu davka iz dejavnosti,

— da se pri revalorizaciji davčnih obveznosti upošteva količnik, ugotovljen za prvih 9 mesecev preteklega leta

— da se določi neto osebni dohodek in neto stopnja na te osebne dohodke, kar bo tudi lažje in bolj enostavno pri izračunavanju

— da se zagotovi obljubljeni razvojni dinar za podjetja in obrt

— da pristojna Občinska uprava za družbene prihodke pri izvajanju davčne zakonodaje upošteva dane trenutke na področju osebnega dela in to upošteva zlasti pri prisilni izterjavi, pri obračunavanju zamudnih obresti, upoštevajoč pri tem obvezno dejansko stanje obratovalnice.

Delegati so ta prispevek soglasno podprli. S tem je bilo zasedanje Zborov SO Krško zaključeno.

Izvršni svet je konstituiran:

Občani naj se obračajo na sekretarje

Po zadnji skupščinski seji (5. februarja), ko so bili izvoljeni še trije člani krškega izvršnega sveta, delujejo vsi upravni organi v polni sestavi. Funkcionarji so za svoje delo in za delo svojih organov individualno odgovorni, zato naj se občani s svojimi zahtevami in problemi obračajo kar neposredno nanje. Naj še enkrat naštejemo člane izvršnega sveta, odgovorne za vodenje posameznih upravnih organov:

- sekretariat za razvoj, urejanje prostora, varstvo okolja in upravne zadeve z upravno organizacijo za prostorsko planiranje: Franc Jenič,
- sekretariat za gospodarsko infrastrukturo: Franc Glinšek,
- sekretariat za kmetijstvo: Andrej Kovačič,
- sekretariat za javne finance: Branko Kovačič,
- sekretariat za družbene dejavnosti: Danilo Siter,
- sekretariat za notranje zadeve in občo upravo: Franc Pavlin,
- sekretariat za ljudsko obrambo: Damjan Lah,
- uprava za družbene prihodke: Božislava Venek,
- geodetska uprava: Željko Gašparinčič.

Člani izvršnega sveta, ki niso predstojniki, pa so še: Stanislav Čuber (podpredsednik IS), Anton Koršič (kmetijstvo in turizem), Anton Bučar (stanovanjsko in komunalno gospodarstvo), Ivan Molan (obrt), Franc Katič (energetika), Boris Rostohar (ekologija), Roman Stopar (urejanje prostora).

Predsednik izvršnega sveta SO Krško Franc Čermelič nam je zagotovil, da bi morali davkoplačevalci svoje probleme v neposrednem stiku s predstojniki upravnih organov reševati dovolj uspešno. Če pa se jim bo zdelo, da se zadeve ne rešujejo v dovolj normalnem tempu, ali če bi morali poiskati dodatne usmeritve preko izvršnega sveta, naj se obrnejo neposredno na njegovega predsednika. Enako je tudi z delegatskimi vprašanji: ker ne obstaja več kolektivna odgovornost občinske vlade, pač pa individualna, naj svoja vprašanja in zahteve delegati naslavlajo neposredno na vsakega njenega člana (predstojnika organa).

Uprava se je zmanjšala

Število delovnih mest v občinski upravi se je po novi sistemizaciji zmanjšalo na 120, od teh jih je trenutno zasedenih 106. Zaradi ukinitve nekaterih delovnih mest se je število potrebnih delavcev zmanjšalo za 25. Med njimi je 12 takih, ki bodo »na čakanju« naslednjih 16 mesecev. Do konca izvedbe reorganizacije občinskih upravnih organov, to je do 16. marca, preostane še nova prostorska razmestitev.

Program dejavnosti izvršnega sveta:

Bo dobil poimenske avtorje in nosilce nalog

Imenovane so delovne skupine za pripravo programov za posamezna področja dejavnosti IS

Posamezna področja dejavnosti, ki jih obravnavajo »Usmeritve razvoja občine Krško za obdobje 1991—95«, so ključnega pomena za nadaljnje funkcioniranje sistemov, za življenje in delo občanov občine Krško. Po ukinitvi samoupravnih interesnih skupnosti je skrb za strategijo razvoja na področjih, ki so jih prej pokrivali SIS-i, prešla na izvršne svete. Zato je izvršni svet na predlog predsednika občinskega komiteja za družbeno planiranje, razvoj gospodarstva in urejanje prostora, dipl. oec. Franca Jeniča, v čigar pristojnosti je sedaj dejavnost nekdanjih materialnih interesnih skupnosti, imenoval delovne skupine za izdelavo programov razvoja posameznih področij.

1. Na področju razvoja drobnega gospodarstva in podjetništva naj bi v programu zagotavljali ustrezne programe za pridobitev novih delovnih mest. To naj bi dosegli z vzpostavitvijo informacijskega sistema (ponudba izdelkov in storitev), zagotovitvijo ustreznih poslovnih prostotov, finančne

pomoči in z ustrežno davčno politiko. Skupino vodi **Franc Jenič**, člani pa so **Boža Venek**, **Marija Krušič**, **Alojz Novak** in **Albina Bezjak**.

2. Socialni program bo zaradi čedalje večjega števila iskalcev prve zaposlitve, tehnoloških in tehničnih presežkov delovne sile postal eden najpomembnejših, saj bo tudi nezaposlenost eden ključnih problemov naše skupnosti. Program naj bi pripravili v skupini, ki jo vodi **Franc Jenič**, člani pa so **Ivica Puntar**, **Vesna Žvar**, **Irena Pirc** in **Posavski zavod** za zaposlovanje.

3. Program razvoja kmetijstva bo glede na predvideno novo zakonodajo na tem področju imel za osnovno nalogo izvedbo organiziranosti kmetijstva kot celote. V predlogu je še zapisano, da bo program opredelil predvsem naloge, kot so ohranjanje proizvodnosti tal, intenzivna proizvodnja na slabo ali slabo obdelanih kmetijskih zemljiščih ter varstva pred nesmotno rabo kmetijskih zemljišč, izboljševanje kakovosti kmetijskih pridelkov in pridelovanje ekološko prirmernejše hrane, zagotavljanje večjega deleža samookrbe v občini in usklajitev izhodišč za pridelavo hrane ter varstva okolja. Program bodo pripravili **Anton Koršič** (vodja skupine), **Andrej Kovačič**, **Gabrijel Metelko**, **Jožica Gašperin** in **M—Agrokombinat Krško**.

4. V programu za komunalno gospodarstvo bodo opredeljene predvsem naslednje naloge: prilagoditev organiziranosti novi zakonodaji, zagotavljanje pogojev za opravljanje komunalnih dejavnosti in njihov razvoj, razvrstitev teh storitev po prednostni lestvici ter določitev potrebne ravni, obsega in njihove kakovosti, financiranje. Skupino vodi **Franc Glinšek**, člani pa so **Anton Bučar**, **Niko Somrak**, **Jože Kos**, **Jožica Gašperin** in **Kostak**.

5. Za del stanovanjskega področja, ki bo po predvidevanjih nove zakonodaje ostal v občinski pristojnosti, bo program moral predvideti: obseg, lokacijo in dinamiko gradnje občinskih stanovanj (socialni fond in stanovanja za intervencije na trgu), ukrepe občine za spodbujanje ostale gradnje in prenove stanovanj, stimuliranje graditve in pomoč pri reševanju stanovanjskih vprašanj... To skupino vodi **Franc Glinšek**, člani pa so **Anton Bučar**, **Peter Cesar**, **Lojze Urek**, **Stanislava Preskar** in **Ivica Puntar**.

6. Cilj programa razvoja demografsko ogroženih območij je ohraniti poselitev na celotnem prostoru občine z izboljšanjem življenjskih pogojev prebivalstva na demografsko ogroženih območjih. Večji poudarek bo veljal območjem, ki so doslej zaostajala v razvoju, ter hribovitim delom, od koder se prebivalstvo močno odseljuje in se slabša njegova starostna struktura. Komisijo za izdelavo programa vodi **Franc Jenič**, člani pa so **Andrej Kovačič**, **Niko Somrak**, **Ivica Puntar**, **Albina Bezjak** in **Območna zbornica Posavja**.

7. Program varstva in zaščite okolja naj bi nujno opredelil konkretne ukrepe za njegovo sanacijo, saj je onesnaževanje čedalje hujše, področje pa je bilo doslej zapostavljeno. Program mora razdelati ukrepe za sanacijo in preprečitev nadaljnjega onesnaževanja voda in zraka, zmanjšanje hrupa in degradacije površin ter razrešiti zbiranje in odlaganje odpadkov. Skupino vodi **Boris Rostohar**, v njej pa so še **Roman Stopar**, **Lojze Urek** in **Darko Anžiček**.

Naslednja področja in njihove temeljne naloge so osnova programa dejavnosti občinskega izvršnega sveta, o katerem bodo 28. februarja razpravljali delegati v skupščini. Rok za izdelavo programov za posamezna področja pa je konec prvega letošnjega polletja. Dotlej naj bi za sektorje, ki programov še nimajo, veljale usmeritve in prioritete, opredeljene v usmeritvah razvoja občine za obdobje 1991—95. Predlagatelj usmeritev in delovnih skupin, predsednik sekretariata za razvoj **Franc Jenič**, je še zapisal, da morajo posamezni programi na strokovni ravni obdelati celotno problematiko svojega področja za daljše obdobje, z vsakoletnimi načrti pa bodo opredelili konkretne naloge. Večino nalog bo financiral občinski proračun, v nekatere pa se bo vključil tudi republiški.

Občine se bodo dogovorile o občinskih davkih

Nekatere davke bo še naprej, vsaj začasno, predpisovala občina. Zakon o financiranju javne porabe prepušča občinam, da za leto 1991 z družbenim dogovorom same določijo stopnje in osnove za tiste davke, katerih prihodki jim v celoti pripadajo. To so davek od premoženja, davek na dediščino in darila, davek na dobitke od iger na srečo in posebni občinski davek od plačil za storitve.

Osnutek družbenega dogovora, o katerega sprejetju se bo ta teden odločala tudi krška občinska skupščina, predlaga spodnje meje davčnih stopenj za posamezne osnove. Za davek od stanovanjskih stavb, stanovanj in garaž je, na primer, predlagana stopnja najmanj 0,10 % od osnove do 70.000 din in najmanj 1 % od osnove nad 2.000.000 din. Za počitniške in poslovne prostore so predlagane stopnje višje od teh; posebno, za 100 % povečano davčno stopnjo pa predvideva osnutek za poslovne prostore, ki jih lastnik ne uporablja za opravljanje dejavnosti niti jih ne daje v najem za tako rabo. Krški izvršni svet bo odboru udeleženk dogovora predlagal, da dopolni člen o davkih na premoženje z določilom, da smejo občine znižati davčno stopnjo do 25 %, če je zaradi ekološke ogroženosti okolja nižje vrednoteno tudi premoženje.

Franc Černelič:

Iz skromnega proračuna čim več iztisniti

»Čeprav tečejo intenzivne priprave za sestavo našega delovnega načrta, so seveda težave pri zagotavljanju priliva sredstev,« pravi predsednik krškega izvršnega sveta, inž. **Franc Černelič**. Prilivi bodo namreč očitno premajhni za pokrivanje vlaganj, predvidenih v letu 1991. Zato so v izvršnem svetu izdelali najprej tri variante osnutka in jih dali v ovrednotenje sekretariatu. Ti so morali oceniti, kaj sredstva, ki so na voljo, dovoljujejo, in na osnovi te ocene so ponovno naredili tri ovrednotene variante. Osnutek končne oblike programa bo dobila v obravnavo občinska skupščina. Njeni delegati se bodo morali opredeliti za konkretna vlaganja po posameznih sektorjih. V osnutku bodo upoštevane tudi programske usmeritve v ekologiji, razvoju podjetništva in kmetijstva. Hkrati s tem seveda službe izvršnega sveta intenzivno preverjajo področje prihodkov in na podlagi teh informacij ugotavljajo, kaj se da narediti.

Dejstvo je, da v nobenem primeru izvirnih prihodkov ne bo več kot za 248.251.000 dinarjev in da je zbir najaktualnejših potreb za 387.845.000 dinarjev. Izvršni svet skuša restriktivno razporediti sredstva tako, da bodo ob intenzivni reorganizaciji in racionalizaciji zagotavljala normalno poslovanje, kljub temu pa marsikaterega programa v letu 1991 ne bo možno uresničiti. Skupščini bodo predlagali, da odobri najetje dodatnega posojila za nekatere nujne programe, ki pa bodo morali s svojo kako-

Davek od premoženja, davek na dediščino in darila in davek od dobitkov od iger na srečo (ki niso viri dohodnine) za leto 1991 bo torej predpisala občina z Odlokom o davkih občanov. Osnutek takega odloka je že izdelan in predložen skupščini, da ga sprejme, če bo predhodno sprejela osnutek dogovora o davčni politiki. Davčne osnove in stopnje v osnutku občinskega odloka so enake, kot jih predlaga osnutek dogovora o davkih.

Predlogi za neprofesionalne sodnike

Sodišče združenega dela Brežice je posavska institucija, v kateri je redno zaposlen le en sodnik. Z ustanovitvenim aktom sodišča pa je določeno, da ima sodišče tudi 30 neprofesionalnih sodnikov, po 10 iz vsake posavske občine. Neprofesionalne sodnike volijo vse tri občinske skupščine za dobo 4 let. Za naslednji mandat so predlagani: iz občine Brežice — **Danica Cerjak**, **Janko Čater**, **Ivica de Costa**, **Darka Dokler**, **Mirko Kambič**, **Danica Kostevc**, **Meta Kršak**, **Boris Pavlenč**, **Anica Šekoranja** in **Irena Zagmajster**; iz občine Krško — **Jadranka Gabrič**, **Janko Hrovat**, **Barbara Jenkole**, **Pavla Kalan**, **Alojz Kerin**, **Miljana Ribič**, **Bernarda Selič**, **Adam Vahčić**, **Majda Vidmar** in **Konrad Zupančič**; iz občine Sevnica — **Branko Derstvenšek**, **Andreja Flajs**, **Jože Gole**, **Franc Lipovšek**, **Rada Mlakar**, **Franc Pavkovič**, **Franc Rupret**, **Jože Rutar**, **Ivanka Vilčnik** in **Nevkenka Vilčnik**.

vostjo (učinkom) odtehtati vrednost najetih sredstev.

Izvršni svet se zaveda, da je področje družbenih dejavnosti pomembno, vključno z gospodarsko infrastrukturo in problematiko v krajevnih skupnostih. Vendar bo ravno na tem področju (in o njem) nujna intenzivna razprava v skupščinskih klopih. V programih namenjajo veliko pozornosti novim področjem, upoštevajo tudi sredstva, predvidoma potrebna za omogočanje sovlaganj, s katerimi želijo opleniti sredstva soinvestitorjev. Tako so 40 milijonov dinarjev namenili za (so)investicije v prostorskih ureditvenih projektih (PUP), ekologiji, kmetijstvu, podjetništvu... Če pa skupščinski delegati take razporeditve porabe sredstev ne bodo sprejeli, bo izvršni svet ta sredstva lahko razporedil (v skladu z dosedanjimi merili) na družbene dejavnosti, krajevne skupnosti, infrastrukturo in gospodarstvo.

Izvršni svet zmanjšuje splošno porabo do znosne mere. Treba pa je jasno vedeti, da pri nizki vsoti, ki je na voljo, lahko brez pravega učinka porabo zniža tudi za 50 %. »Tudi če bi, na primer, te stroške uspeli spraviti na ničlo, bi to prineslo kvečjemu nekaj kilometrov asfalta več!« Na naslednji skupščinski seji bodo delegati obravnavali zaključni račun proračuna iz leta 1990 in ta bo potem služil kot izhodišče za primerjavo stopnje racionalizacije,« pravi **Franc Černelič**.

Predlog odloka:

o zaključnem računu proračuna občine Krško za leto 1990

Delegati krške občinske skupščine bodo tokrat sprejemali Predlog odluka o zaključnem računu izvršitve proračuna občine Krško za leto 1990. V drugem členu odluka je zapisano, da so bili skupni prihodki proračuna občine Krško doseženi in razporejeni v okviru bilance prihodkov in odhodkov za leto 1990 in, da je ta bilanca sestavni del zaključnega računa.

Skupni prihodki proračuna občine Krško za leto 1990 so znašali 220.636.086,50 dinarjev (ali 98% od načrtovanih 225.308.129,00 din), in so bili razporejeni za:

— splošno porabo 52.321.617,40 din
— gospodarsko infrastrukturo 67.704.018,20 din

— družbene dejavnosti 99.509.180,40 din
— stalno proračunsko rezervo 1.101.270,50 din

Predlog Odluka o proračunu občine Krško za leto 1990 je pripravil Občinski sekretariat za finance, predlagatelj pa je občinski izvršni svet. V obrazlo-

žitvi Odluka je zapisano, da so bila vsa sredstva razporejena med uporabnike v skladu z Odlukom o spremembi odluka o proračunu občine Krško za leto 1990, katerega zadnjo uskladiitev so krški skupščinski delegati opravili na svoji seji 8. januarja 1991.

Pripravljenec v besedilu poudarja, da s tako oblikovanim proračunom ni bilo možno pokriti potreb vseh proračunskih uporabnikov in bo del javne porabe v letu 1990 treba pokriti s proračunom za leto 1991.

Prihodki proračuna so bili, v primerjavi s planom, doseženi 98 odstotno. Med načrtovanim so bili realizirani prihodki od davkov iz osebnih dohodkov 111%, pri prometnih davkih pa je bila realizacija 72%. Ravno tako je bila dokaj nizka realizacija davkov od premoženja in premoženjskih pravic — 89%. Na področju prispevkov za gospodarsko infrastrukturo je realizacija prihodkov bila 98,1%, na področju družbenih dejavnosti pa 98,5%.

Zaradi slabega likvidnostnega stanja stavbnih zemljišč niso bili v celoti realizirani načrtovani prihodki, predvideni za svobodno menjavo, dodatno pa so bili realizirani prihodki iz dopolnilnih sredstev republike in od prispevkov ŽGP Ljubljana, vplačanih neposredno na račun proračuna. Iz namenskih sredstev Sklada stavbnih zemljišč je bilo v proračunu razporejenih 5.102.161,60 din in sicer za sanacijo divjih odlagališč odpadkov. V okviru sredstev za druge splošne družbene potrebe, v skupnem znesku 4.208.240,30 din. Sredstva v višini 3.947.904,20 din so bila razporejena za: OŠ Jurij Dalmatin Krško (1.242.359,50 din), OŠ Senuše (149.581,00 din), KD V. Podlog (771.879,20 din), OŠ Koprivnica (1.520.928,40 din), vzdrževanje sistema KDS 133.250,00 din, grad Brestanica 84.903,50 din, KS Koprivnica (39.388,10 din), drugi manjši izdatki (5.614,50 din). Za investicijsko vzdrževanje centralnih kurjav izvajalcev s področja družbenih dejavnosti (OŠ Senovo, POŠ dr. M. Rostohar, Zdravstveni dom Krško), je bilo namenjenih 287.813,20 din.

Urejanje cest je eno izmed področij, ki je med prebivalci vedno aktualno, zato smo iz Odluka o zaključnem računu proračuna prepisali tudi tabeli, ki kaže, koliko denarja je bilo porabljeno za ceste in kje.

Pregled realizacije vzdrževanja komunalnih cest za leto 1990

CESTNI ODSEK	PLAN Metrov	REALIZACIJA DIN	Metrov	DIN
1. KS KRŠKO				
Ulica Slavka Rožanca	500	337.567,70	450	538.543
Pot na Poljšco	300	216.798,70	340	216.799
Ilirska ulica	100	127.580,40	150	127.580
Sovretova ulica	150	215.368,90	195	215.369
Kurirska ulica	400	250.000,00	250	275.901
Šinkovec — Baškovec	250	179.507,90	210	202.373
Pijavško	700	578.500,40	1.100	578.500
Kratka pot	200	276.850,80	200	276.851
Trška gora — Narpelj	2.000	134.688,00	2.000	134.688
Pločnik CKZ	1.100	402.753,90	1.100	402.754
2. KS BRESTANICA				
Anže — Gorica	2.000	1.487.747,70	1.620	1.594.496
Raztez — Briljavec	2.500	2.009.181,00	2.400	2.356.312
Brestanica trg	500	455.000,00	400	374.638
3. KS LESKOVEC				
Velika vas ulica	320	205.745,30	260	205.745
Leskovec Gmajna ulice	1.430	3.650.272,00	2.400	4.833.283
4. KS ROŽNO — PRESLADOL				
Rožno — Presladol	1.000	986.913,20	1.200	1.247.737
5. KS KOPRIVNICA				
Veliki Kamen				
— Mrčna sela	900	352.800,00	—	—
6. KS SENOVO				
Srebotno — Jablanec	1.300	1.805.023,40	1.600	1.805.023
Tomšičeva ulica	—	249.799,00	—	249.799
7. KS DOLENJA VAS				
Stari Grad — Marof	765	560.000,00	—	—
8. KS VELIKI TRN				
Veliki Trn	—	—	400	282.257

9. KS PODBOČJE

Zabjak — Bočje	2.200	1.500.000,00	400	1.799.356
Dol — Planina	—	—	1.000	1.200.000
Skupaj	18.615	15.982.098,30	17.675	18.918.004
+ vzdrževalna dela		9.873.705,70	—	11.688.053
SKUPAJ	—	25.855.804,00	—	30.606.057

Pregled realizacije vzdrževanja lokalnih cest za leto 1990

CESTNI ODSEK	PLAN Metrov	REALIZACIJA DIN	Metrov	DIN
1. KS VELIKI TRN				
Veliki Trn				
— zaporna pot	2.300	1.425.612	2.300	3.114.244
2. KS LESKOVEC				
Leskovec — Senuše	3.000	1.450.000	440	1.806.609
3. KS RAKA				
Smečice — Planina	1.900	1.923.340	2.400	2.587.325
4. KS KRŠKO				
Krško — Sremit	3.000	1.750.000	3.550	1.537.830
Krško — Kremen	1.500	1.850.000	1.430	1.402.536
5. KS KOSTANJEVICA				
Kostanjevica				
— Črneča vas	800	1.044.523	800	1.106.571
Malence — Koprivnik	2.000	4.800.000	3.500	5.308.108
6. KS SENOVO				
Dovško — Kališevac	1.000	620.000	1.000	618.017
7. KS PODBOČJE				
Dol Planina (vasi)	1.000	1.000.000	—	—
Skupaj	16.500	15.863.475	15.420	17.481.220

Nov predlog za povišanje stanarin

Izvršni svet SO Krško je novembra lani sprejel sklep o 70-odstotnem povišanju stanarin v decembru, kar naj bi bil prvi korak k uresničitvi republiške usmeritve za področje stanovanjskega gospodarstva, da naj bi s stanarinami dosegli 3,40 % revalorizirane vrednosti stanovanjskega sklada. Kot je znano, je izvršni svet zaradi protesta najemnikov stanovanj ta svoj sklep decembra razveljavil. Tokrat je sekretariat za gospodarsko infrastrukturo pri oblikovanju predloga za povišanje stanarin postavil nižji cilj: doseči 2,5 % s postopnimi povišanji do maja.

Usmeritev, da naj bi s stanarinami v Sloveniji v letu 1990 dosegli 3,40 % revalorizirane vrednosti stanovanjskega sklada, lani ni bila uresničena v nobeni slovenski občini. V večini občin se je dosežena vrednost gibala med 1,8 in 2,4 %, medtem ko je bila v prejšnjih obdobjih med 2,2 in 2,5 %. Krška občina je bila lani z 1,85 % nekoliko pod republiškimi povprečjem (1,88), po ceni za m² stanovanjske površine pa z 11,95 dinarja malo nad njim (rep. povprečje: 11,14) in je bila na 29. mestu med 56 občinami. Z 2,5 % revalorizirane vrednosti stanovanjskega sklada, kolikor za našo občino predlaga sekretariat za gospodarsko infrastrukturo kot cilj za letošnje prvo polletje, bi se občina Krško uvrstila nekje med 10. in 15. mestom v Republiki Sloveniji, omenjeno stopnjo pa bi dosegli po trikratnem povišanju stanarin po 22 % mesečno, začenši od marca.

Od tako oblikovanih stanarin (in najemnin za poslovne prostore) bi se do konca maja zbralo 33 milijonov 326 tisoč din. Približno dve tretjini teh sredstev so t. i. sredstva za amortizacijo in vzdrževanje in za porabo tega denarja je sekretariat za gospodarsko infrastrukturo že izdelal podrobni načrt vzdrževalnih del na objektih v Krškem, Kostanjevici in na Senovem.

Komunalne cene bodo višje

Cene komunalnih storitev naj bi bile od marca naprej višje v povprečju za 30 odstotkov, torej za toliko, kolikor naj bi znašalo povišanje že za lanski december, ki pa ga je izvršni svet po znanih dogodkih pred skupščino lani razveljavil.

Več dejavnikov je usmerjalo sekretariat za gospodarsko infrastrukturo pri določanju novega predloga za oblikovanje cen komunalnih storitev. To so predvsem dolгови na tem področju iz lanskega leta, skromna proračunska sredstva za letošnje leto, potrebe po investicijskem vzdrževanju in po vlaganjih v vodovode ter raziskave pitne vode. Izračuni so taki, da je sekretariat ocenil, da brez povišanja cen ne bo mogoče izpeljati niti najnujnejših nalog. Kostak je za letos mednje uvrstil vzdrževalna dela na vodovodnih sistemih Krško, Senovo—Brestanica, Podbočje/Dol—Planina, Kostanjevica in Raka in bodo po oceni veljala nekaj čez 7 milijonov din. Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo pa

bi za investicijska vlaganja v vodovode Resa, Sotelsko, Kostanjek in Srneča vas, za rezervoar Gmajna, projekt Podbočje, podzemni kataster Krškega polja in raziskave pitne vode potreboval okroglo 35 milijonov din.

Obenem tako na Kostaku kot na sekretariatu za gospodarsko infrastrukturo ne zanikajo pomanjkljivosti v sedanjem sistemu

komunalnih dejavnosti, zato razmišljajo o spremembah v njem. Okoli 20-odstotno znižanje stroškov naj bi prinesla nova organiziranost Kostaka v obliki javnega podjetja, po posegih v vodovodne sisteme naj bi se izgube vode zmanjšale s sedanjih 40 na okoli 20 odstotkov, raziskali pa bodo tudi možnosti za zmanjšanje porabe električne energije v črpalnih sistemih.

Svet posavskih občin:

Iskanje rešitev za skupne probleme

Kako zagotoviti eksistenco in nadaljnji razvoj brežiške bolnišnice in posavskih srednjih šol, ali naj bo bodoča sanitarna deponija skupna in, če bo, kje naj bo, ali pomeni študija o razvoju podeželja tudi dejansko zagotovitev njegovega razvoja, kakšna bo usoda verige hidroelektrarn na spodnjem toku reke Save, nadaljevanje javne razprave o širitvi začasnega skladišča NS RAO v okviru NE Krško, in še vrsta drugih reči, se je zvrstila pred člani Sveta posavskih občin, na njihovem zasedanju, 14. februarja 1991 v Krškem.

Od leve: Marjan Kurnik, Breda Mijović, Tone Koren, Vojko Omerzu, Ivan Tomš

Sklenili so, da se bodo o možnostih nadaljnjega razvoja brežiške bolnišnice najprej skušali pogovoriti z republiško ministrico, gospo Katjo Boh. Rok za nadaljevanje javne razprave o širitvi začasnega skladišča NS RAO v okviru NE Krško, je bil objavljen v Uradnem listu (31. marec 91), komisija, ki je za to zadolžena in jo vodi gospod Metod Šonc, pa pripravlja terminski plan. Letošnja regijska proslava 50. obletnice ustanovitve Osvobodilne fronte bo na gradu — muzeju izgnancev in internirancev — Rajhenburg, in njen poudarek bo na izgnanstvu. Posavje bo marca gostilo tudi udeležence celodnevne posveta o regionalizaciji republike Slovenije. Posvet bo na Čatežu, nanj bodo povabljeni vsi, ki se v naši republiki z regionalizacijo ukvarjajo, tematika pa bo obsegala probleme državne uprave, lokalne samouprave, pristope k določanju regij... Častni pokrovitelj posveta bo Republiški sekretariat za pravosodje in občo upravo, ciljna skupina udeležencev pa bo vključevala župane in predsednike izvršnih svetov v Slovenskih občinah, ustavno komisijo, in še vrsto

drugih. Vodilni iz posavskih občin so se tudi odločili, da prevzamejo nase vlogo odločitvene skupine pri izbiranju ciljev in določanju nosilcev posameznih delov razvoja iz projektne študije »Razvoj podeželja«. Doslej je namreč nastanek študije (ki jo je pripravila firma »Irel«), in naloge v zvezi s tem, vodil poseben programski svet pri Medobčinski gospodarski zbornici. Zato bo sedaj Svet posavskih občin sklical ponoven posvet z »Irelom«, na katerem bodo izbrali posamezne konkretne dejavnosti, v katere bo potrebno investirati in terminski plan zanje.

Brežiška bolnišnica deli usodo svoje regije: obrobnost

Brežiška bolnišnica pač občuti težo sedanjega časa: dotok pacientov z onkraj Sotle je usahnil, okoličani so pa ohranili navade, ki so jih imeli že prej. Po pomoč se obračajo v so-

Od leve: Ciril Kolečnik, Franc Černelič, Franc Jenič, Metod Šonc, Janez Nučič — SMELT

sednja dva močna zdravstvena centra: Novo Mesto in Celje. Vzrokov za to je veliko in nekatere bi gotovo lahko odpravili, ter tako zagotovili nadaljnji obstoj brežiške bolnišnice. Razen zagotavljanja kakovosti zdravstvenih storitev bi pri vsej stvari gotovo pomagala tudi povezava z močnimi zdravstvenimi centri v Zagrebu, saj sicer, v primerih, ko obstaja sum, da samo pomoč v Brežicah ne bo zadostovala, samodejno obvelja odločitev, da se bolnik odpelje v Novo Mesto ali Celje (kjer mu je bližje), ker je od tam že skoraj na pol poti v ljubljanski klinični center. O vsem tem se bodo seveda morali domeniti domači politiki in strokovnjaki z republiškimi oblastmi. Gotovo pa SAMO politični dogovor in geslo o majhni, prijazni, kakovostni bolnišnici, ki ga, v teh prizadevanjih za obstanek, izbirajo tisti, ki zanjo skrbijo, ne bo prinesel uspeha. Potrebna bo res prava povezava, tako z zagrebskimi klinikami, s čateškimi Termami in s kraji v regiji — z javnimi prometnimi sredstvi. V časih, ko se bodo avtobusne linije obdržale, tudi mimo dogovora oblasti, samo tam, kjer bodo prinašale dovolj dobička, bo to težko doseči.

Kako napolniti srednje šole

Bi pa zagotovitev prometnih povezav znatraj Posavja bistveno olajšala razrešitev še enega problema: premajhnega vpisa domačih otrok v domače šole. Osnovnošolci iz obrobnih krajev se pač odločajo za vpis v srednje šole v Novem Mestu, Celju, Mariboru, Trbovljah, tudi v Zagrebu ali Ljubljani, če jim je jasno, da se bodo, na primer, do Novega mesta vozili pol ure z lokalnim avtobusom, do brežiške gimnazije pa bodo morali trikrat presesti, dobršen del poti prepešati in jim bo samo pot v eno izmed posavskih šol in donov vzela pol dneva. Za nekatere je rešitev dijaški dom, a te imajo tudi v Ljubljani, pa še pestrejšo izbiro prigramov. Približno polovico vsake generacije letno so doslej uspeli vpisati — letos bo razpisanih okrog 600 mest — v posavske šole, ostali otroci pa odhajajo v druge centre. Ti podatki povedo, da naša regija vpisuje najmanj populacije svojih otrok, kar pomeni, da so tudi starši najbolj obremenjeni in zato obsega vpisa ne bi kazalo zmanjšati. Žal pa sedaj očitno grozi ravno to. Zaradi krize v gospodarstvu se otroci odločajo za splošno srednješolsko iz-

obraževanje, ki jim odpira pot v nadaljevanje študija. Brežiška srednja šola bo, po trditvah njenega ravnatelja, v šolskem letu 1991/92 uspela sprejeti le 12-13% osnovnošolske generacije, torej skupno 120 otrok. Glede na Evropska merila, kjer se ta delež giblje med 20 in 30%, je to seveda strašno malo. Če bodo nove šolske oblasti vztrajale na svoji odločitvi, da se lahko posamezna smer študija v šoli ustanovi samo, če sta vanjo vpisani po dve paralelki otrok, bo na nekaterih ustanovah padla pestrost izbire smeri, s katero so doslej še lahko pritegovali otroke. Vsekakor je to treba še prepustiti dogovorom in času, zagotavljajo pa ravnatelji posavskih šol, da imajo svoje ustanove zasedene s kakovostnimi kadri in jim ponekod primanjkuje samo sodobnih učnih pripomočkov. To »samo« sicer zveni grozno dvorezno, ker je ta oprema pošastno draga, a kljub temu so trdno odločeni zanjo izbrskati sredstva. Razgovor o tej točki so člani Sveta posavskih občin sklenili z dogovorom, da je treba na nek način spodbuditi vpis otrok na domače srednje šole. Med zamislimi, kako to doseči, smo slišali, da bo treba še dodatno dvigniti njihov sloves o kakovosti, zagotoviti tudi (samo)organiziranost staršev in lokalnih skupnosti pri zagotavljanju prevoza, postopoma omejiti razpršeno poseljevanje prebivalstva izven centrov, ker nas to v vseh ozirih preveč košta kot družbo... (g. Tone Koren, Zavod za zaposlovanje). Skratka, pri odpravljanju pomanjkljivosti bi se morali potruditi družno, saj končno tudi ostale šole ne bodo, ob morebitnem skrajšanju posavskih, niti prostorsko niti kadrovske zmogle prevzeti deleža vseh otrok, ki se bodo iz naših krajev hoteli izsolati pri njih. Ravno tako smo tudi slišali zahtevo po ponovni uvedbi sistema, ki je zagotavljal majstrom, obrtnikom vajence in mojstre. Teh danes namreč močno pogrešajo, saj pravijo, da so »usmerjenci« vse preveč neboljani in usposobljeni kvečjemu za priučitev k delu.

Če pa velja ugotovitev dr. Vencija (v Krškem), da smo Slovenci strašno slabo formalno izobraženi, potem zagotovo ne more biti cilj nobeni oblasti, da dobršnemu deležu katekole generacije onemogoči izobraževanje. Znanje namreč edino omogoča napredek in konkurenčnost in kljub temu, da bi zaradi sedanja krize zaposlovanja morda kazalo za pet let zapreti vse šole, tega ne smemo narediti tem

generacijam otrok. Čez leta jih bomo gotovo potrebovali, izobražene, polne znanja, ne pa klateže, brez delovnih navad.

Kdo potrebuje Savsko verigo hidroelektrarn!

»V Posavju si pretočnih elektrarn nismo nikoli žeželi in se zanje nismo nikoli borili, ker nam je prostora škoda. Predvsem smo se prilagajali republiškimi potrebami po energiji«, so bili jasni predstavniki regije. Elektrarne bodo avtomatizirane, zato ne bodo zagotavljale bistvenega števila delovnih mest za domačine, gradnja bo, ob začasnem zagotavljanju dela, prinesla kup problemov, denarja itak ni, ker je sedaj investiranje v Jugoslavijo za tujce tvegano, kapital je drag... Dela na Vrhovem bodo do leta 1995 končana, medtem ko se v Boštanj očitno še niti začela ne bodo. Morala pa bi se, saj naj bi leta 2.000 bila dokončana celotna veriga. Ni izpolnjen niti pogoj, da mora preiti reka Sava v višji kakovostni razred, sedaj pa so sredstva, namenjena ekologiji, preusmerjena predvsem v očiščenje zraka. To pomeni, da se bo vsa Slovenska umazanija nabirala na jezovih, da jo bo treba od tam čistiti in nekje odlagati, v našem prostoru!

Po drugi strani je v Sloveniji prevladalo stališče, da je treba delati varčno. Zadnje poplave so pokazale, da je treba zgraditi nasipe, ker pa je gradnja jezov in hidroelektrarn tam, kjer že nasipi obstajajo, cenejša in je jasno, da elektrarne ne varujejo okolice pred poplavami samo v delu pod jezovi, (torej četrtina dolžine toka!), je obveljalo načelo, da morajo vodarji najprej postaviti obrambne nasipe. Vodarji denarja nimajo! Ko pa bodo bregovi ob Savi urejeni, bo voda prehitro prišla na Hrvaško, zato bi tudi oni morali začeti razmišljati o gradnji lastne verige, ali vsaj elektrarne pri Posedsedu, kar bi spravilo v promet tudi kanal Odra...

Pri vsem tem je treba upoštevati tudi republiške energetske bilancne načrte. Poraba električne energije se bo morala zmanjšati, saj je s tem pogojeno zaprtje krške nuklearke. Nujno bo treba misliti na prestrukturiranje njene porabe, ukiniti bo treba proizvodnjo trboveljskega energetskega premoga... Še in še so razglabljali predstavniki Posavja in ing. Janez Nučič iz ljubljanskega Smelta, o dilemah in možnostih, vsekakor pa so, kar zadeva gradnjo pretočnih elektrarn, obveljala stališča, da sprejemajo informacijo o gradnji verige hidroelektrarn, da podpirajo zahtevo Sevnčanov po nadaljevanju začetih del (Vrhovo, Boštanj), da je treba ohranjati in obnavljati veljavnost obstoječih dokumentov, že zaradi rezervacije prostora, da zahtevajo od Republiškega sekretariata za varstvo okolja izdelavo projekta o ureditvi vodnega režima Save. Vse posege v prostor, ki jih je načrtovanih kar precej, pa so pripravljene prenesti samo, če bodo tudi sami imeli od tega koristi in ne samo nadlego. Z eno besedo se tej odločni zahtevi reče: renta.

Romi v Spodnjem starem gradu in na deponiji

V Krajevni skupnosti Dolenja vas je bil v soboto, 16. februarja sklican Zbor krajanov. Glavna točka dnevnega reda na tem sestanku so bili odnosi med okoliškim prebivalstvom in nomadskimi Romi, ki se zadržujejo na območju sanitarne deponije pod Spodnjim Starim gradom. Plod tega razgovora, ki se ga je v imenu občinskega izvršnega sveta udeležil gospod Danilo Siter, je bila zahteva, ki so jo zbrani poslali Javnemu pravobranilstvu in naši redakciji. Glede na to, da gre vendarle za obsežno in podrobno navajanje podatkov, smo pismo, pod katerega je podpisan predsednik Sveta KS Dolenja vas, Branimir Vodopivec, strnili.

Dejstvo je, da je bil eden osnovnih pogojev (in danih obljub), pod katerimi so prebivalci KS Dolenja vas dovolili namestitev občinske sanitarne deponije v opuščene gramoznice pod naseljem Spodnji Stari grad ta, da zaradi nje ne bodo nikoli imeli opravka, še manj pa problemov z Romi. Po navedbah iz pisma je to menda celo nekaj časa držalo, saj je bila deponija zastražena, ograjena in smeti so dnevno zbijali ter zasipavali. Nato je bilo tega konec in na deponiji so se postopoma naselili Romi, ki prebirajo po smeteh in, ki jih tudi posredovanje policajev odstrani kvečjemu za kak dan. Romi menda niso omejili svojo dejavnost samo na območje deponije, zato so spori med njimi in okoličani čedalje pogostejši. Sodu je menda izbil dno nakup stare hiše, ki je sedaj postala last Roma Ivana Kovačiča. Bistvo problema pa je v tem, da se okoliško prebivalstvo boji, da se bo okrog te, ene priseljene družine, kaj kmalu nabralo še več Romov. Zato so svoj protest (pisno zahtevo), prebivalci Krajevne skupnosti Dolenja vas zaključili s sklepi:

1. Naprositi je treba pravno službo, da zahteva dosledno spoštovanje izreka v Lokacijskem dovoljenju, ki jo je izdala podjetju Kostak za ureditev osrednje sanitarne deponije.

2. Nepoklicanim osebam je treba prepovedati in onemogočiti vstop na sanitarno deponijo, zato naj se ponovno aktivira poklicna straža, ki je tam že bila v prvih letih obratovanja.

3. Vsebinsko odpadkov je treba strokovno kontrolirati in zavračati tiste, ki so okolju nevarni, saj sedaj tega ne počne nihče.

4. Preveriti je treba zakonitost nakupa hiše za romsko družino.

5. V organ upravljanja, oz. v nadzor obratovanja (deponije) se morajo imenovati trije člani, prebivalci KS Dolenja vas. Upravljalec tega zadnja leta več ne upošteva.

K zahtevku za objavo in zapisu je bilo priloženo lokacijsko dovoljenje, Soglasje KS Dolenja vas in zapisnik predlokačijske razprave.

Še vedno »Homo homini lupus«!

V soboto, 16.2.91. je bil v Domu gasilcev v Dolenji vasi sklican zbor krajanov. Udeležili so se ga predvsem prebivalci Spodnjega Starega grada. Povod za sklic se je bil nedavni nakup parcele in stare, razpadajoče hiše, na začetku naselja Spodnji Stari grad. Kupec je Ivan Kovačič, Rom! Kljub mrazu, ki ga stara peč ni pregnala, je bila temperatura razgovora zelo visoka. Krajanji so se pritoževali nad »raznimi odpadki«. Gre za Nuklearno elektrarno in njen radioaktivni odpad, sanitarno deponijo, s katero so v kraj prišli Romi... »ki jih oblast, proti volji okoličanov, odlaga na njihov teren«. Pri tem jim

ne zagotavlja niti minimalnega bonusa, ki bi jim za tolikšno razvrednotenje bivalnega okolja pripadal. Po burnih komentarjih nekaterih prisotnih, po mnogih obsodbah, ki so letele zdaj sem, zdaj tja, so udeleženci na koncu le uspeli sprejeti sklepe o pravnem preverjanju pristopa k nakupu že omenjene parcele. Nalogo preverjanja so zaupali predstavnikom krajevne skupnosti Dolenja vas. Stališča in pogledi občinskega izvršnega sveta, ki sem jih skušal na omenjenem sestanku posredovati, so, kljub mojemu dobremu namenu, naletela na gluha ušesa.

Upam, da problem ne bo dobil neobvladljivih razsežnosti in da bodo krajanji Dolenje vasi svoje pravice lahko uveljavili pravočasno ter na pravi način.

Danilo Siter

Loke pri Leskovcu

V vasi naj ostane samo ena romska družina

Krajanji Lok pri Leskovcu so pred leti pristali na to, da pri njih živi ena romska družina. Romi so se prilagodili življenju krajanov, sprejeli nekatere osnovne civilizacijske navade. A kot se vedno zgodi, so se začeli tam okoli naseljevati tudi drugi Romi. Krajanji so stopili skupaj in jih razgnali. Čez čas se je začelo romsko prebivalstvo v Lokah spet povečevati in danes je tam poleg 26 prebivalcev Lok že 30 Romov. Krajanji, naveličani nemira in nesnage, so sklenili, da se sami več ne bodo ubadali s tem, ampak bodo zahtevali, naj oblast naredi red, saj je to, pravijo, tudi njena dolžnost.

Na pobudo Ločanov so se sredi februarja sestali štirje predstavniki Lok ter predstavnika KS Leskovec Marjan Arh in Vili Zorko s sekretarjem sekretariata za družbene dejavnosti Danilom Siterjem, predsednikom IS Francem Čermeličem, sekretarjem sekretariata za notranje zadeve in občo upravo Francem Pavlinom in komandirjem Postaje milice Krško Štefanom Hrenom. Zahtevali so zagotovilo, da bodo pristojni organi odselili z Lok vse Rome razen družine Roma Marjana in preprečili ponovno priseljevanje, skratka, da se bo vzpostavilo prvotno stanje. To pa pomeni za krajevno skupnost Leskovec dve romski družini na Dmrovem in eno na Lokah. Ostale Rome, menijo v KS Leskovec, naj bi razse-

lili po drugih krajevnih skupnostih, tako da bi se breme »romskega vprašanja« bolj enakomerno porazdelilo na vse prebivalce naše občine. Predstavniki izvršnega sveta so sicer obljubili, da bodo to zahtevo izpolnili, dvom o kakšnem trajnejšem uspehu pa je vendarle ostal, saj je zakonska podlaga za izvedbo takšnega posega kaj skromna.

Sestanek seveda ni mogel mimo razmišljanj o končni rešitvi vseh zadreg z romskimi prebivalci. To vidijo v krajevni skupnosti Leskovec v naslednjem: v zagotovitvi in ureditvi romskega naselja, doslednem raziskovanju in sankcioniranju prestopkov ter odtegovanju socialne pomoči za storjeno škodo, izvajanju sanitarnega in veterinarskega inšpekcijskega nadzora ter doslednem nadzoru nad migracijami romskega prebivalstva. Vendar za slednje v sedanjih predpisih ni prave osnove, zato so se leskovčani zavzeli, naj občina predlaga ustrezno spremembo zakonodaje. Ti predlogi se pravzaprav bistveno ne razhajajo s stališči izvršnega sveta, vendar je predsednik IS Franc Čermelič menil, da bi veliko lahko pomagali tudi občani in organizacije z doslednim prijavljanjem škode in motenja posesti, kar bi bilo organom pregona osnova za ukrepanje.

Kulturni praznik v znamenju Valvasorja

Naša občina ima izvirnik Slave vojvodine Kranjske

Osrednja prireditev ob letošnjem kulturnem prazniku je bila 8. februarja v krškem kulturnem domu. Trije amaterski kulturni delavci so na njej prejeli srebrne Prešernove plakete za svoje dolgoletno kulturno udejstvovanje, občina Krško pa je tega večera postala lastnik izvirnega, čez tristo let starega natisa Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske.

Janez Vajkard Valvasor, sicer po rodu Italijan, je tako vzljubil slovensko deželo, v kateri je živel, da je želel o njej čim več povedati tudi drugim evropskim narodom. To je storil s knjigo, v nemškem jeziku napisano Slavo vojvodine Kranjske, ki obsega preko 3500 strani, opremljenih z več kot 500 ilustracijami. V izid tega dela je vložil svojo življenjsko moč, znanje in vse premoženje ter tako udeležil svojo misel, da je treba domovini služiti ne le s tistim orožjem, ki ga nosimo za pasom, ampak tudi s tistim, ki ga nosimo za ušesom, torej s peresom. To Valvasorjevo misel je predsednik Zveze kulturnih organizacij Krško, Franc Černelič, izbral za eno glavnih sporočil letošnjega praznovanja Prešernovega dne, ki je bilo tudi sicer v znamenju Valvasorja. Tega dne je namreč občina Krško postala lastnik enega od izvirnih izvodov njegove Slave vojvodine Kranjske, skoraj tristo let edine enciklopedije Slovencev. Naši občini jo je ob 90-letnici zavarovalništva podarila Zavarovalnica Triglav. Njena generalna direktorica Nada Klemenčič in predsednik SO Krško Vojko Omerzu sta na petkovi proslavi o tem slovesno podpisala darilno pogodbo. Tako se je uresničilo tisto, kar smo si želeli že ob 300-letnici izida tega dela (leta 1989), pa knjige, žal, do takrat ni bilo mogoče nikjer najti. Vsi štirje, imenitno ohranjeni deli Slave bodo odslej v varstvu Valvasorjeve knjižnice in čitalnice, na voljo občanom za ogled in za študijske namene ter v spomin na velikega rodoljuba, ki je v Krškem preživel zadnjih sedem mesecev svoje življenja.

Zveza kulturnih organizacij Krško je podelila tri srebrne Prešernove plakete. Dobili so jih: Albin Medvešek za 37-letno glasbeno, organizacijsko in vodstveno delo v senovski pihalni godbi; Stane Fabjančič, ki je vse od leta 1945 deloval v kulturi, najprej kot sceniski in maskerski mojster, nato fotograf, likovni ustvarjalec in organizator kulturnih in družbenih prireditev, ter ima zasluge tudi za ustanovitev brestaniške galerije samorastnikov; Alojz Šabec, dolgoletni aktivni glasbeni izvajalec in vzgojitelj mladih glasbenikov, član gasilske godbe v Brestanici, rudarske godbe na Senovem, brestaniškega salonskega orkestra in kasneje tamkajšnjega pevskega zbora, poleg vsega tega pa tudi uspešen likovni ustvarjalec.

Glasbeni del programa v počastitev kulturnega praznika sta izvedla Moški pevski zbor iz Brestanice in Pihalni orkester Videm.

Brestaniški pevci pod vodstvom Janka Avsenaka so poleg Gallusove skladbe Dulcis amica in Prešernove Zdravljice zapeli še vrsto narodnih pesmi iz različnih slovenskih pokrajin, pihalna godba z dirigentom Dragom Gradiškom pa se je predstavila z izborom zabavne in resne glasbe. Pred navdušenim, a maloštevilnim občinstvom (le kakšnih 100 obiskovalcev je bilo na prireditvi) sta oba izvajalca v skupnem nastopu zaključila večer s himno godbenikov.

Srebrne Prešernove plakete je podelil predsednik ZKO Krško Franc Černelič. Na sliki: plaketo prejema Albin Medvešek.

Bronaste Prešernove plakete, ki jih svojim članom podeljujejo kulturna društva, so letos prejeli: Vid Blaznik, Darko Gorenc in Toni Sotošek iz DKD Svoboda Senovo, Vida Kavčič in Alojz Kranjc iz DKD Svoboda Brestanica, Jože Turk in Milenko Vladič iz Pihalnega orkestra podjetja Videm pa Tone Kerin in Ernest Ferk iz Mešanega pevskega zbora Viktor Parma. Na sliki: Ernest Ferk (levo) prejema plaketo iz rok Marjana Tume, podpredsednika zbora.

Generalna direktorica Zavarovalnice Triglav in predsednik SO Krško (na sliki) sta podpisala darilno pogodbo o izročitvi Valvasorjevega izvirnika občini Krško. Nada Klemenčič: »Zavarovalnica je vedno imela posluh za podporo kulturi, športu in še čemu — vsemu tistemu, kar dela naše življenje boljše in lepše.«

Račani imajo radi kulturo

Na Raki se ljudje radi zabavajo. Kulturno društvo Raka že dve leti prireja kulturne prireditve, katerih se veselijo tako nastopajoči kot tudi otroci, mladina, odrasli ter starejši ljudje z Rake in iz bližnje okolice, ki z zanimanjem napolnijo telovadnico osnovne šole kot gledalci in poslušalci. V soboto, 16. februarja so ob slovenskem kulturnem prazniku organizirali prvo letošnjo predstavo z naslovom »Lipa zelenela je...«. Organizatorji in vsi nastopajoči ter njihovi mentorji so se zelo potrudili in, kljub tremi, lepo izvedli svoje točke, na koncu pa so si zaslužili burne aplavze in pohvale številne publike.

Novembra je bilo dve leti, odkar je društvo uradno ustanovljeno. Trenutno ima 62 poživnovalnih članov, ki redno delujejo — v več sekcijah. Člani mešanega pevskega zbora, pod vodstvom Tatjane Poharc, prihajajo na vaje vsak petek. Folklorna skupina, ki jo vodi Sla-

vica Tomažin, deluje že poldrugo leto in vključuje mlade od Novega mesta do Kranja, zato se navadno dobivajo ob koncu tedna. Recitatorji se, s pomočjo gospe Ane Vuk, pripravljajo za vsako predstavo posebej, upajo pa, da bodo postali stalna skupina in tako zač-

li pripravljali recitale z različno tematiko. Načrtujejo tudi glasbeno literarne večere za manjše število obiskovalcev, ki jih to zanima in veseli. Tu so še posamezniki, ki so samouki ali pa so končali glasbeno šolo in igrajo na različne instrumente. Pred prireditvami se, pod vodstvom gospoda Stanka Gorenca, sestanejo tudi člani moškega pevskega zbora, ki so hkrati tudi člani mešanega in cerkvenega pevskega zbora.

Že dve leti deluje pod nadzorstvom gospoda Vinka Bizjana kino sekcija, ki pa trenutno ne predvaja filmov, ker so se podražili in je zaradi višje cene vstopnic premalo obiskovalcev. Upajo, da bo kino dvorana, kljub vsemu, spet kmalu polna.

V delo Kulturnega društva bi se radi vključili tudi osnovnošolci, vendar trenutno ni denarja za mentorje. Kljub temu pa skupina deklic iz osnovne šole, s pomočjo gospe Milvane Bizjan pripravljala plesne točke.

Za takšno dejavnost je potrebno mnogo časa in ljubezni do kulture, predvsem pa dobra organizacija. Pri vsem skupaj so nepogrešljive predsednica Kulturnega društva Milvana Bizjan, podpredsednica Ana Vuk, tajnica Janja Žabkar ter blagajničarka Majda Novak. Ne prestando se srečujejo s pomanjkanjem denarja, kar pa jim ne jemlje volje in ljubezni do dela. Od Zveze kulturnih organizacij občine Krško dobivajo dotacijo, ki je skromna, saj se po novem pravilniku prispevek izračunava glede na število nastopov. Nekaj denarja pa pridobijo tudi s simbolično članarino, ki so jo do sedaj pobrali le enkrat. Skratka, nihče za svoje delo ne zahteva nobenega plačila. Z dostopnim denarjem so nabavili moška oblačila za belokranjsko nošo, ko pa bodo zmogli, nameravajo kupiti oblačila še za ženske noše.

Kulturno društvo Raka si želi sodelovanja z drugimi kulturnimi društvi. Organizirali so že

Folklorna skupina z mentorico Slavico Tomažin (prva z desne strani) ter predsednico Kulturnega društva Raka Milvano Bizjan (srednja v prvi vrsti).

Nastopata Urša Vuk in Robi Kerin

nekaj gostovanj in upajo, da jih bo čedalje več. Račani so s svojo zagnanostjo dokazali, da se tudi z malo denarja da obuditi kulturno življenje in bi morali biti mnogim za zgled.

Andreja Žibret

Končana so zimska plavalna prvenstva

Celulozar zmerno zadovoljen z rezultati

Ta mesec so bila zimska prvenstva Republike Slovenije za plavalce vseh kategorij. Člani krškega Celulozarja so tekmovali v vseh kategorijah — Natalija Repec in Sergeja Gradišek sta nastopili tudi v članski konkurenci.

V Mariboru se je na prvenstvu za šlane, mladince in kadete med 10. in 12. februarjem pomerilo okoli 150 tekmovalcev. Za Krški Celulozar je nastopilo 8 plavalcev, rezultati pa so naslednji:

ČLANICE — Natalija Repec: 2. na 200 m kravl (2:09,81), 2. na 100 m kravl (1:00,74), 3. na 400 m kravl (4:33,69), 4. na 800 m kravl (9:28,88), 5. na 100 m delfin (1:10,28); **Sergeja Gradišek:** 4. na 50 m kravl (0:28,62), 5. na 100 m kravl (1:02,32), 6. na 200 m kravl (2:14,44); štafeta: 2. mesto na 4 x 200 m kravl (9:04,37); **MLADINCI — Natalija Repec:** 1. na 100 m kravl (1:00,24), 1. na 400 m kravl (4:31,74), 2. na

200 m kravl (2:10,27), 3. na 100 m delfin (1:09,27), 4. na 800 m kravl (9:28,88); **Sergeja Gradišek:** 1. na 50 m kravl (0:28,53), 3. na 100 m kravl (1:01,43), 5. na 200 m kravl (2:13,24) in 100 m delfin (1:11,86); **Anuška Cerovšek:** 8. na 200 m kravl (2:16,80), 9. na 100 m kravl (1:04,96) in 400 m kravl (4:47,08), 10. na 800 m kravl (9:52,44); **Matej Božovič:** 5. na 100 m prsno (1:18,22), 6. na 200 m prsno (2:54,86), 10. na 100 m kravl (1:00,91), 13. na 50 m kravl (27,67); **Irena Resman —** 11. na 200 m delfin (2:51,14); **štafeta mladink:** 2. mesto na 4 x 100 m kravl (4:17,03), 2. mesto na 4 x 200 m kravl (9:20,23); **KADETI — Anja Repec:**

3. na 200 m kravl (2:17,76), 100 m kravl (1:04,70), 400 m kravl (4:48,10), 4. na 800 m kravl (10:08,34), 5. na 50 m kravl (30,73); **Maja Kraševac —** 4. na 100 m delfin (1:16,87), 6. na 200 m kravl (2:21,07), 800 m kravl (10:24,10), 200 m delfin (2:49,94), 400 m kravl (5:00,40), 8. na 200 m mešano (2:47,30); **Jure Žajber —** 12. na 200 m delfin (2:48,28).

Na slovenskem prvenstvu za pionirje (10—12 let), ki je bilo od 15. do 17. februarja v Trbovljah in se ga je udeležilo okoli 300 plavalcev, je imel Celulozar skromnejše, le petčlansko zastopstvo (Gregor Povhe, Damjan Herakovič, Mitja Kerin, Domen Zorko in Alenka Drevo). Med 15 nastopajočimi klubi so Kršani zasedli 8. mesto, boljše uvrstitve posameznikov pa so naslednje: **Gregor Povhe —** 3. na 50 m kravl (28,64), 3. na 100

m kravl (1:01,86), 5. na 200 m in 400 m kravl, 7. na 1500 m kravl in 100 m delfin, 10. na 200 m mešano; **Damjan Herakovič** — 6. na 200 m delfin, 9. na 200 m kravl, 10. na 1500 m kravl; **Mitja Kerin** — 11. na 200 m kravl; **Alenka Drevo** — 3. na 800 m kravl (10:32,44), 4. na 400 m kravl, 5. na 200 m delfin, 6. na 200 m kravl, 7. na 200 m mešano, 8. na 100 m delfin in 100 m kravl, 9. na 50 m kravl.

Rezultati bi morda lahko bili še boljši od doseženih, so pa nanje vsekakor vplivali pogoji za vadbo, kakršne ima Celulozar že celo zimo. Pripravljenost zunanjega bazena je namreč vseskozi odvisna od proizvodnje v tovarni Videm in vsaka zaustavitev pomeni tudi pomanjkanje tople vode. Mini bazen v šoli na Vidmu pa je za dober trening le skromno nadomestilo:

A. Škafar

II. slovenska košarkarska liga — moški:

Podbočje v kvalifikacijah za I. ligo

Podbočani so v soboto, 16. februarja, gostili košarkarje Iskre iz Idrije. Tekma je šela za kvalifikacije v play-offu, za uvrstitev v I. slovensko ligo, domačini pa so zmagali s 106:85 (50:42). Strelci za Podbočje so bili: Rozman (29), Krajcar (27), Krošelj (19), Krivokapič (17), Vego (11), Jurečič V. (3). Za ekipo Iskre iz Idrije so koš polnili: Rupnik (28), Kržišnik (21), Mržek (20), Erjavec (10) in Veselič (6).

Tokratna tekma je bila zelo pomembna, zato neroveze v igri na obeh straneh ni manjkalo. Ekipo Iskre je prvenstvo II. SKL-zahod zaključila s 14 zmagami in brez poraza, zato je tudi v Podbočje prišla po zmago. V prvem polčasu sta se ekipe v vodstvu menjavali, dokler si niso Podbočani pred koncem polčasa z dobrimi protinapadi ustvarili prednosti osmih točk. V drugem delu so domačini zaigrali še bolj odločno, tako da so si do konca tekme priigrali 21 točk razlike. V igri ni manjkalo dobrih skokov in atraktivnih potez ter prodorov pod koš. Prav zaradi tega zaslužijo pohvalo vsi igralci. Izpustiti pa ne kaže tudi vloge občinstva, ki je domače igralce burno spodbujalo.

Naslednja tekma je bila v nedeljo, 24. februarja, ko so se Podbočani srečali z moštvom Kokre Lipja iz Kranja.

Predsednik KK Podbočje: Marjan Dornik

Plavalci uspešni v Bad Reichenhallu

Konec januarja se je 13 plavalcev krškega Celulozarja udeležilo mednarodnega mitinga v Bad Reichenhallu (ZRN). Na mitingu je nastopilo preko 400 tekmovalcev iz 11 držav. Krški plavalci so dosegli dobre rezultate in še boljše uvrstitve v svojih starostnih kategorijah.

Rezultati

Šenske — Anja Repec: 1. na 400 m kravl (4:50,16), 1. na 100 m kravl (1:04,38); Anuška Cerovšek: 2. na 400 m kravl (4:48,81), 3. na 100 m kravl (1:05,23); Natalija Repec: 1. na 400 m

kravl (4:29,53) in 1. na 100 m kravl (1:00,52); Sergeja Gradišek: 4. na 400 m kravl (4:38,32) in 3. na 100 m kravl (1:01,38); Maja Kraševac: 3. na 100 m delfin (1:17,58); Irena Resman: 10. na 400 m kravl (5:07,65) in 13. na 200 m mešano (2:47,00).

Moški — Gregor Povhe: 1. na 400 m kravl (4:43,30), 3. na 100 m kravl (1:02,87); Mitja Kerin: 1. na 100 m hrbtno (1:22,10) in 2. na 100 m kravl (1:08,67); Matej Božovič: 7. na 100 m delfin (1:09,56) in 5. na 100 m prsno (1:16,89); Boris Glas: 9. na 100 m kravl (1:03,38) in 5. na 400 m kravl (5:00,95); Jure Zajber: 6. na 100 m delfin (1:15,59) in 8. na 200 m mešano (2:46,95); Damjan Herakovič: 11. na 100 m kravl (1:11,60); Domen Zorko: 17. na 100 m kravl (1:16,14) in 8. na 100 m delfin (1:25,99).

T. Bizjak

Poročilo o delovanju NE Krško

JANUAR 1991

Proizvedena električna energija: 366.680 MWh (neto).

Segrevanje Save:

- dovoljeni delta T: 3,5°C
- maksimalni delta T: 2,2°C
- povprečni delta T: 1,3°C

Tekočinske emisije

1. Koncentracija radioaktivnosti v efluentih pred izpustom v Savo je bila v mejah za pitno vodo (po Ur. listu SFRJ, 8/87, za skupine posameznikov iz prebivalstva).

- 2. Delež od največje skupne dopustne letne radioaktivnosti v tekočinskih efluentih (tritij — 20 TBq, ostali dopustni radionuklidi — 200 GBq):
- tritij 1,6 %
- ostali 0,08 %

Plinske emisije

1. Koncentracija radioaktivnosti (na razdalji 500 m) je bila v mejah za zrak (po Ur. listu SFRJ, 8/87, za skupine posameznikov iz prebivalstva).

2. Delež od letno dovoljene doze za NEK zaradi emisije na razdalji 500 m (50 mikrosv): 0,01 %.

Radioaktivni odpadki

1. Število radioaktivnih sodov, uskladiščenih januarja:

- RAO srednje aktivnosti: 49
- RAO nizke aktivnosti: 0

2. Število vseh do sedaj uskladiščenih sodov: 7917.

Območna organizacija sindikata Posavja:

Predsednik je Jože Černoša

V sredo, 20. februarja je bila ustanovna skupščina Območne organizacije sindikata Posavja. Ustanovili so jo območni odbori šestnajstih sindikatov dejavnosti in sindikati, ki se ne vključujejo v odbore dejavnosti.

Na skupščini je bilo 39 delegatov, ki so poslušali uvodno poročilo iniciativnega odbora, razpravo sekretarja ZSSS Rajka Lesjaka in člana predsedstva ZSSS Milana Utroše.

Po razpravi o poročilih so sprejeli statut Območne organizacije sindikata Posavja in izvolili novo vodstvo.

Za predsednika so izvolili Jožeta Černošo, za člane sveta pa predsednika odborov sindikatov dejavnosti, tako da bo svet štel 18 članov. Izvolili so še petčlanski nadzorni odbor, ki ga bo vodil Avgust Mlakar iz Poklicne gasilske enote iz Krškega. Na koncu so sprejeli še programske usmeritve.

M. U.

Programske usmeritve za delo območnih sindikatov Posavja

Naše programske usmeritve ne morejo biti nič drugega kot konkretno uresničevanje programa, sprejetega na kongresu. Seveda moramo najprej poskrbeti, da bo območje, kot oblika organiziranja zaživel. Zaživel pa bo, če bo prevzelo tako strokovno ali panožno obliko dela kot splošno ali skupno delo za vse sindikate. Torej mora območje postati povezovalni člen med sindikatom podjetja ali ustanove in sindikalno nadgradnjo na ravni republike po panogi in skupnih zadevah, upošteva vse značilnosti območja.

Tehnična šola ima naslednje poklice:

STROJNI TEHNIK ELEKTROTEHNIK ELEKTRONIK ELEKTROTEHNIK ENERGETIK

Prednosti tehnične šole:

V tehnični šoli so enakovredno zastopani splošni in strokovni predmeti. Učenci tehničnih šol imajo možnost, da srednjo šolo končajo ali z zaključnim izpitom ali z maturo, za kar se odločajo v tretjem letniku. V obeh primerih imajo poklic tehnika in se lahko takoj zaposlijo. Razlika je v možnosti nadaljevanja izobraževanja. Učenec z maturo, ki je v vseh srednjih šolah v Sloveniji izenačena, bo imel možnost nadaljevanja šolanja na vseh fakultetah, učenec z zaključnim izpitom pa bo lahko nadaljeval na višjih šolah.

Srednja šola Krško bo sicer za vse poklice razpisala dovolj mest, vendar vam svetujemo, da se pravočasno vpišete in si tako zagotovite mesto na šoli.

Vse informacije o šoli lahko dobite pri svetovalcih na osnovnih šolah, v zavodih za zaposlovanje, osebno pri nas na šoli ali po telefonu štev.: 22-233.

POKLICNA ŠOLA

KOVINARSKA

strugar
frezalec
vrtalec

ti poklici
imajo
skupno
ime

brusilec
OBlikOVALEC
KOVIN

orodjar
tehnični risar

ključavničar
varilec

to so
PREOBLIKO-
VALCI KOVIN

ELEKTRO

elektroinstalater to so

elektromehanik
(za gosp. aparate) ELEKTRIKARJI
ENERGETIKI

obratovni elektricar

mehanik elektronik
RTV mehanik
elektromehanik
medicinskih naprav

to so
ELEKTRIKARJI
ELEKTRONIKI

ter avtomatike
avtoelektrikar

Katere so prednosti poklicne šole:

— pot do poklica traja le tri leta,

- pri pouku je poudarek na strokovnih predmetih, predvsem pa na praktičnem pouku,
- po končani šoli so možnosti zaposlitve široke, v primerjavi z drugimi poklici.

Vsak učenec bo imel možnost vsestranske priprave za delo v obrti, oziroma za samostojno delo obrtnika,

- po enoletni delovni praksi poklicniki lahko nadaljujejo šolanje na tehnični šoli.

DANES ZA JUTRI!

KAM PO OSNOVNI ŠOLI?

ENA OD MOŽNOSTI JE SREDNJA ŠOLA KRŠKO

NAJ SE VAM PREDSTAVIMO

Pred osmošolci je neizbežna odločitev KAM PO OSNOVNI ŠOLI.

Srednje šole na slovenskem doživljajo v tem trenutku kvalitetne spremembe. Eno od izhodišč prenovljene strokovne šole je, da učenca vodimo skozi šolanje tako, da se usposobi za samostojno opravljanje poklica.

V srednji šoli Krško si lahko pridobite poklic v tehnični in poklicni šoli.

Po nekaj dolgočasnih zimah sneg tudi za kostenjeviške šolarje

Cilji posavskih sindikatov, ki smo si jih zastavili so:

1. Krepi enotno sindikalno gibanje in nadaljevati z včlanjevanjem.
2. Opravljati vsa sindikalna opravila, ki so potrebna tako za območne panožne odbore, kot za splošne zadeve na področju posamezne občine.
3. Zagotoviti vsem članom pravno varstvo na območju sindikalne pisarne.
4. Zagotoviti pravno varnost vsem zaposlenim v podjetjih in ustanovah.
5. Opravljati pogajalsko funkcijo z vodstvi podjetij in ustanov.
6. Oblikovati in organizirati razne oblike medsebojne solidarne pomoči.
7. Nadzorovati izvajanje kolektivnih pogodb.

8. Pomagati sindikatom pri sklepanju podjetniških kolektivnih pogodbah in pri pripravi pripomb na predlagane interne akte.
9. Izobraževati in usposabljaliti sindikalne zapornike za njihovo delo.
10. Pomagati sindikatom pri organiziranju in vodenju stavk.
11. Nezaposlenim članom pomagati iskati zaposlitev skupaj z zavodom za zaposlovanje.
12. Opravljati vsa strokovna dela za območne panožne odbore in druge sindikate.
13. Oblikovati sindikalno hranilnico in posojilnico.
14. Ustanoviti sindikalne oskrbovalne trgovine.
15. Organizirati in voditi medicinsko programiranje in nadzorovan oddih članov in njihovih

ožjih svojcev ter sodelovati v borzi sindikalnega turizma.

16. Povezovati sindikate podjetij in ustanov na področju športa in rekreacije.
17. Sodelovati z nadgradnjo pri skupaj dogovorjenih akcijah.
18. Voditi ažurno evidenco članstva po določenih statuta in voditi nadzor nad plačevanjem članarine.
19. Opravljati druge naloge, ki so vezane na pravice delavcev iz dela in delovnega razmerja.
20. Negovati delavske tradicije.

Krško, 20. 2. 1991

Iniciativni odbor za
ustanovitev Območnih sindikatov
Posavja

Deklaracija za mir,

ki so nam v objavo poslale vse krške skupščinske stranke

Zavzemamo se za:

- Slovenijo kot suvereno, miroljubno državo, ki aktivno prispeva k svetovnemu miru, za Slovenijo brez vojske in vojaške industrije;
- mirovni člen v novi ustavi, ki naj se glasi: »Republika Slovenija je demilitarizirana država. Prehodno obdobje, ki je potrebno za demilitarizacijo, se uredi z ustavnim zakonom«;
- prehodno obdobje do popolne demilitarizacije, v katerem bodo za varnost meja Republike Slovenije skrbele enote policije in obstoječe enote teritorialne obrambe;
- zamrznitev vseh napotitev vojaških obveznikov iz Slovenije na služenje vojaškega roka v JLA kot sestavni del uresničevanja plebiscitne odločitve;
- zaustavitev nadaljnega oboroževanja v Sloveniji in Jugoslaviji;
- začetek pogajanj s federacijo o odhodu enot in ustanov JLA iz Slovenije;
- izdelavo mirovne opcije za razrešitev jugoslovanske krize;
- vpeljavo vrednot kulture miru in nenasilja v sistem vzgoje in izobraževanja ter ustanovitev institucij miru, ki bodo preučevale in ustvarile nov varnostni sistem na temeljih socialne, ekološke, ekonomske in duhovne svobode in varnosti in na dobrih mednarodnih odnosih.

V Sloveniji naj bodo osamosvajanje, demilitarizacija in mirovna varnostna politika trije vzporedni procesi.

Ime in priimek	Naslov	Podpis
.....		
.....		
.....		

Zima ima svoje zakonitosti, ki jim je kos lopata ali snežni plug. Spodaj: nočna izmena plujevca za željka Vogrta.

SKD — Korak k resnici: Tokrat o ekologiji človeka

V okviru ciklusa »KORAK K RESNICI« bomo Slovenski krščanski demokrati v Krškem marca pripravili okroglo mizo, z naslovom »Ekologija človeka«. K omenjeni temi bomo skušali pristopiti iz treh različnih zornih kotov:

1. ekologija telesa — posledično: ekologija narave,
2. ekologija spomina — mišljenja, motivov,
3. ekologija duha — pravzrok onesnaženja odnosov do sočloveka in narave.

Za sodelovanje na tem razgovoru, ki bo 15. novembra 1991 ob 18. uri v Delavskem kulturnem domu Keško, smo naprosili gospoda nadškofa dr. Alojzija Šuštarja in gospo Spomenko Hribar. S tretjim udeležencem okrogle mize pa se še dogovarjamo.

V soboto, 16. marca pa bo v Krškem celodnevno srečanje predsednikov in ožjih sodelavcev občinskih odborov SKD iz vse Slovenije. Pogovarjali se bomo o aktualnih problemih, s katerimi se pri našem delu srečujemo vsi občinski odbori. Upamo, da se bo, poleg vidnejših predstavnikov SKD, tega srečanja — vsaj za kratek čas — udeležil tudi gospod Lojze Peterle. Naj omenim še, da bo delegacija SKD-

OO Krško med 7. in 10. marcem na obisku pri prijateljski stranki CDU v Obrigheimu. Povabilu predsedstva te stranke, ki nam ga je na našem prvem srečanju v Krškem (junija 1990), izročil njen predsednik, gospod Walter Ernst, se bomo z veseljem odzvali. Od obiska v Obrigheimu pričakujemo spodbude in sugestij za naše nadaljnje delovanje.

Danilo Siter
Predsednik SKD-OO Krško